

A közigazgatási hatóságok pénzkezelése a postatakarékpénztári cheque- és clearing-forgalomban

írta:

HALÁSZ SÁNDOR

MINISTERI TANÁCSOS

A M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁR ALIGAZGATÓJA.

BUDAPEST, 1905

A GYAKORLATI KÖZIGAZGATÁSI KÖNYVTÁR
ÉS DÖNTVÉNYTÁR KIADÁSA

VIII., JÓZSEF-KÖRUT 74.

LÉGRÁDY TESTVÉREK, BUDAPEST.

ELSŐ FEJEZET.

Közpénzek és postatakarékpénztári cheque-rendszer.

1. §. *A közpénzek továbbítása a postatakarékpénztár útján.*

Közigazgatási hatóságok a közpénzeket rendszerint postatakarékpénztári uton, a cheque- és clearingforgalom igénybevételével továbbítják. (1901: XX. t.-cz. 36. §.).

A közpénzek továbbításának eddigi módja nemcsak rendkívül sok s emellett indokolatlan munkapazarlással és idővesztéssel járt, hanem ellenkezett a modern kor követelményeivel és a pénzforgalom óriási arányaival is.*)

Ezen a bajon előbb-utóbb még akkor is kellett volna segíteni, ha a postatakarékpénztári intézményben erre a célra minden tekintetben kiváló alkalmas szervezet nem is állott volna rendelkezésünkre.

Az 1885: IX. t.-cikkkel létesített, állami kezelés és jótállás alatt álló m. kir. postatakarékpénztár a közpénzek elhelyezésénél és továbbításánál teljes biztosítékot nyújt; az által pedig, hogy az 1889: XXXIV. t.-cz. értelmében ügköre a cheque- és clearing-forgalommal kiegészített, a modern pénzforgalom minden igényének jó és gyors kielégítésére hivatott.

Midőn tehát a közpénzek továbbítása eddigi elavult rendszerének sürgős és gyökeres javításáról

* Némethy Károly min. tanácsos: A közigazgatási eljárás egyszerűsítése. I. kötet, 162. old., Budapest, 1903.

volt szó, erre a célra a postatakarékpénztári cheque- és clearing intézmény önként kínálkozott.

2. §. *Cheque- és clearing.*

Első sorban tisztában kell lennünk azon két alapfogalommal, melyektől a postatakarékpénztár szóban forgó berendezése tulajdonképeni elnevezését nyerte. Mindkettő angol szó, de általánosan használt kifejezés ugyszólván világszerte.

Cheque alatt oly utalványt értünk, melylyel valaki legottani fizetés céljából bizonyos pénzügyintézetnél, a felforgó esetben a postatakarékpénztárnál, számláján fennálló követelése fölött rendelkezik.

Ha tehát valaki a postatakarékpénztárt, melynél e célra magának számlát nyittat, megbizni kívánja azzal, hogy a számláján fennálló követeléséből akár saját maga, akár pedig más valaki részére fizetést teljesítsen, úgy a szóban forgó összeg erejéig, a postatakarékpénztárra cheque-t állít ki. A postatakarékpénztár az esetben, ha a cheque által utalványozott összeg a számlán fennálló követelésben fedezetet talál és máskülönben a cheque szabályszerűen van kiállítva, a kiutalványozott összeget azonnal ki fogja fizetni.

Clearingnek mondjuk a fizetés teljesítésének azon módját, mely szerint az utalványozás olyanának javára történvén, kinek ugyanazon intézetnél van számlája, a kiutalványozott összeg neki nem készpénzben fizettetik ki, hanem egyszerűen számlája javára átiratik. Vagyis az egy és ugyanazon intézetnél, a felforgó esetben a postatakarékpénztárnál, számlával bíró ügyfelek fizetései, a követeléseknek pusztán átkönyvelés útján leendő kölcsönös kiegyenlítése által teljesíttetnek és bonyolítottatnak le.

Megtörténhetik ugyanis, hogy például B. a kinek javára A. számlatulajdonos a postatakarék-

pénztárra chequet bocsát ki, szintén bir számlával a postatakarékpénztárnál. A szóban forgó berendezés hiányában B. a chequet olyképp értékesíthetné, hogy az összeget először magának készpénzben kifizetteti, s azt azután ugyancsak a postatakarékpénztárnál most már saját számlájára ismét elhelyezi. Ez kettős munka, mely elkerülhető a számlatulajdonosok közt, a postatakarékpénztár egyetértésével létrejött olynemű megállapodás által, hogy a köztük fölmerülhető követelési viszonyból eredő chequejeik többé ne készpénzben, hanem számlájukon történő kiegyenlítés által érvényesíttessenek, vagyis a fenti esetben, úgy, hogy az A. által B. javára kibocsátott cheque összege A. számlájáról visszafizetesképp leirassék s B. javára ennek számláján betét gyanánt hozzáírassék. Ily megállapodás jöhet létre száz meg száz számlatulajdonos közt, a minek eredménye azután az lesz, hogy a legóriásibb összegekig terjedő követelések egyenlítettnek ki a nélkül, hogy készpénz igénybevételére lenne szükség; kiegyenlítettnek egyszerű átkönyvelés által. Természetes, hogy e berendezés hatása annál általánosabb, minél több azon számlatulajdonosok száma, a kik abban résztvesznek, miután így egyre több alkalom fog kinálkozni a fizetési módozatnak ezen kényelmes alakját választani.

3. §. A cheque-forgalomba való belépés.

Jöllehet az egyes hatóságok és közpénztárak felsőbb intézkedés folytán együttesen és hivatalból vétettek föl a postatakarékpénztár cheque számlatulajdonosai közé, mégis nem látszik fölősegesnek ismertetni azon eljárást, mely általában követendő, ha valaki a maga részére a postatakarékpénztárnál cheque-számlát kíván nyittatni.

Az ébbeli kérelem előterjesztésére az alábbi fölvételi nyomtatvány szolgál, mely bármely postahivatalnál díjmentesen kapható, és a mely megfelelően kitöltendő.

Fölvételi kérvény.

A m. kir. posta-takarékpénztárnak

Budapesten.

Én
Mi alulirott.....a m. kir. posta-takarékpénztárnál
berendezett cheque-forgalomban részt venni óhajtván,
kérem
kérjük a magyar kir. posta-takarékpénztárt, miszerint
engemet
bennünket a résztvevők sorába fölvenni s az alábbi névre
czégre

(A belépő vezeték- és keresztneve, illetve czége): .....

(Pontos lakezime): .....

számlát nyitni sziveskedjék.

Egyszersmind megrendelek :

.....darab magyar.....szövegű cheque-könyvecskét;

.....füzet magyar.....szövegű.....lapot tartalmazó befizetési lapot;

.....».....».....».....».....».....».....».....»

.....».....».....».....».....».....».....».....»

megjegyezvén, hogy az ezekért járó.....korona.....filléryi

összeget postautalvány útján czimére elküldött.....

Kelt .....

(Aláírás és bélyegző): .....

Jegyzet: A cheque-könyvecske ára 2 korona.

A befizetési lapok 10, 20, 50 és 100 darabot tartalmazó füzetekben adatnak ki, darabonként két fillérért.

Ezen felvételi kérvény a rózsaszínű borítékban, mely bármely közvetítő hivatalnál díjmentesen kapható, a posta-takarékpénztárnak Budapesten ajánlva beküldendő.

Ha a postatakarékpénztár a felvételt engedélyezi, folyamodó részére megfelelő szám alatt számlát nyit és őt erről a felvételi kérvényben megrendelt cheque-könyvecske és a befizetési lapok átküldése mellett értesíti, továbbá felhívja a chequiek kibocsátására, illetőleg aláírására feljogosított személy vagy személyek aláírásainak közlésére, mely célra folyamodónak ismét egy külön nyomtatványból két példányt küld. E két értesítést a folyamodó pontosan kitölti és a chequiek kibocsátására jogosított minden egyes személynek tiszta aláírásával, czégeknél a czégjegyzésen felül még a czégbélyegző lenyomatával ellátva, a postatakarékpénztárra czimezi. A mennyiben a számlatulajdonos, chequiek kibocsátására más személyt nem hatalmazott fel, az értesítések csak általa irandók alá.

A postatakarékpénztárnak jogában áll a felvételt indokolás nélkül megtagadni, mely esetben folyamodónak a cheque-könyvecskékért és a befizetési lapokért beküldött pénzüsszeget visszaküldi. A fél azonban a megtagadó határozat ellen, ennek kézbesítésétől számítandó három nap alatt, a kereskedelemügyi miniszterhez felebbezhet, ki végérvényesen határoz.

4. §. Az aláírásokról különösen.

A fönt jelzett aláírások bejelentésére a tulsó oldalon látható minta szerinti nyomtatvány szolgál.

Aláírások, illetve cégjegyzések bejelentése.

Számola-szám: .....

Név, illetve cég: .....

Lakcím: .....

Alulírott..... a postatakarékpénztár tudomására
hozz....., hogy a fenti cheque-számla terhére cheques ki-
bocsátására az alább megnevezett..... van..... jogosítva:

Név:

Jegyez következőkép:

..... úr .....

..... úr .....

..... úr .....

..... úr .....

..... úr .....

..... úr .....

Kelt ..... 1. .... évi ..... hó ..... n.

Aláírás és bélyegző:

.....

A mi már most az aláírásokat illeti, a belügy-minister 1903. december 19-iki 127.000. sz. rendelete (Belügyi közlöny 1903. évi 56. sz. 586. old.) értelmében chequek kibocsátására, illetőleg aláírására, a főszolgabírói chequeszámlákat illetőleg, csak a főszolgabíró vagy törvényszerinti helyettese jogosult. Azért az említett két bejelentési nyomtatványt a főszolgabírónak és helyettesének kell sajátkezüleg aláírnia s azután az aláírási nyomtatványokat a hivatali bélyegző lenyomatával ellátva, a postatakarékpénztár igazgatóságának közvetlenül kell visszaküldeni. Ugyanigy járnak el a többi hatóságok és közpénztárak is, melyekre nézve az aláíró közegek személye és aláírása a nyert utasításokhoz képest jelentendő be.

A chequek kibocsátására fölhatalmazottak személyében vagy aláírásában beállott mindennemű változás haladéktalanul bejelentendő a postatakarékpénztárnak, mely a szükséges nyomtatványokat kívánatra azonnal rendelkezésére bocsátja.

Az aláírások fontossága eléggé kitűnik azon tényből, hogy a postatakarékpénztár azoknak alapján és szigorú egybevetése mellett fogja a cheque által képviselt összeget kiutalványozni; miért is az aláírások tiszta és pontos alkalmazására különös gond fordítandó.

§. 5. A clearing-forgalomhoz való csatlakozás.

A számlatulajdonosnak, ki a törzsösszeget már befizette, jogában áll a clearing-forgalomban is résztvenni, feltéve, hogy ebbeli szándékát a postatakarékpénztárnak írásban bejelenti. E bejelentés egy külön nyomtatványon történik, melyet a postatakarékpénztár a cheque-forgalomban történt felvételről való értesítéssel együtt küld meg a számlatulajdonosnak.

A postatakarékpénztár a clearing-forgalomban résztvevő számlatulajdonosokról névjegyzéket ad

ki és ezt a mutatkozó szükséghez képest időnkint pótlékok által kiegészíti. A clearingtagok névjegyzékének előfizetési árát a postatakarékpénztár saját közlönyében közhírré teszi. (Jelenleg 1 kor.)

A clearing lényege, mint már jeleztetett, föltételezi, hogy az azt igénybevevő chequeszámlával birjon a postatakarékpénztárnál. A számlatulajdonos hozzájárulásának hatása abban nyilvánul, hogy a javára szóló chequeket az intézet neki nem készpénzben fizeti ki, hanem előzetes megkérdezése nélkül számlája javára könyveli. A fizetésteljesítés e neme fölötte ajánlatos a számlatulajdonosra nézve, mert így minden idővesztés, költség és fáradság nélkül jut a pénzhez, mely számláján követelés gyanánt lesz feltüntetve, s ha azt visszafizetni akarná, akár maga, akár más részére, e célra elég egy cheque kibocsátania.

Hogy pedig a számlatulajdonosok tájékozva lehessenek az iránt, hogy kivel léphetnek ily, clearing utján leendő, fizetési viszonyba — arra szolgál az áttekinthetően összeállított és kívánatra rendelkezésükre bocsátott betűsoros névjegyzék.

6. §. *A befizetések és kifizetések helye a postatakarékpénztári forgalomban.*

A postatakarékpénztári cheque- és clearingforgalomban a befizetések és visszafizetések a postatakarékpénztár budapesti főpénztáránál vagy pedig az e célra külön megbízott postahivataloknál, a hivatalos órák alatt történhetnek.

Az 1885: IX. t.-cikk alapján működő postatakarékpénztárnak, mely tudvalevőleg nem egyéb, mint egy állami kezelés és jóállás alatt Budapesten felállított takarékpénztár, közvetítő hivatalai gyanánt mindazon postahivatalok szolgálnak, melyeket e föladdal a kereskedelemügyi minister megbiz. S miután ma már a magyar birodalom csaknem valamennyi postahivatala a közvetítő szolgálattal

meg van bizva, a számtulajdonosoknak alkalmuk van bárhol igénybe venni az intézményt; mihez hozzáveendő még azon előny is, hogy a közvetítő hivatalok a postakezelésre előirt hivatalos órákon belül, tehát ugyszólván egész nap ellátják a postatakarékpénztári szolgálatot is és utbaigazítással és felvilágosításokkal minden irányban készségesen szolgálnak.

A postatakarékpénztár és a közvetítő hivatalok alkalmazottai az üzleti hivatalos titkot szigoruan betartani kötelesek, nevezetesen meg van nekik tiltva, hogy felebervalóikat kivéve, a számlatulajdonosok neveiről, betett vagy visszafizetett összegeik vagy tiszta követelésük nagyságáról bárkinek felvilágosítást adjanak.

7. §. *A számlatulajdonos rendelkezési joga; érinthetetlen törzsösszeg.*

A számlatulajdonos követelése fölött, a 100 koronában megállapított érinthetetlen törzsösszeg épségben tartása mellett, tetszése szerint rendelkezhetvén, annak határain belül akármily nagy vagy kicsiny összegek erejéig bocsáthat ki chequeket.

Idő tekintetében sincs korlátolva a számlatulajdonos, a mennyiben követelése fölött bármikor, minden előzetes felmondás vagy jelzés nélkül egy vagy több cheque kibocsátása által rendelkezhetik.

Önként értetik, hogy a betétek összeg és idő tekintetében épp oly kevésbé esnek megszorítás alá, mint a visszafizetések. A betéteknek az egyes visszafizetések levonásával fenmaradó része képezi éppen azon követelést, mely a chequek kibocsátására fedezetül szolgál.

Van azonban ezen fedezeti összegnek egy része, mely, jóllehet szintén a számtulajdonosnak követelése gyanánt szerepel, a cheque által való rendelkezés alól ki van véve. E rész az érinthetetlen törzsösszegnek neveztetik, miután azt a számlatu-

lajdonos, mindaddig, míg a postatakarékpénztár cheque- és clearing-forgalmában résztvesz, érintetlenül hagyni köteles. Ezen intézkedésnek, melyet egyébként a hasonló üzlettel foglalkozó intézetek majdnem kivétel nélkül magukévá tettek, magyarázatul az szolgál, hogy a törzsösszegben bírja az intézet amaz állandó pénzalapot, melyre minden körülmények közt számíthat; erre pedig annál is inkább szüksége van, mert a chequeüzletben a befolytókéktapasztalás szerint csakhamar kifizetésre kerülnek, s így legalább egy rész marad, mely érintetlenségénél fogva az állandóbb gyümölcsözőleges elhelyezésnek előnyét képes nyújtani. Ennélfogva a számtulajdonosnak, tiszta követelése fölött való rendelkezésekor számba kell venni eme törzsösszeg lekötöttségét, vagyis a számtulajdonos mindenkori követelésének csak azon részeig bocsáthat ki chequeket, mely a törzsösszeg levonása után fennmarad. Így például, ha egy számtulajdonosnak számlájára 500 korona lett befizetve s a törzsösszeg 100 koronában állapított meg, úgy ő chequeket csakis 400 korona erejéig fog kibocsáthatni.

8. §. *A számlakivonatok.*

Követelésének mindenkori álladékaról a számtulajdonos a számlakivonatból értesül, melyet — a mennyiben a számlán bármily kezelés volt, — még aznap küld meg czimére a postatakarékpénztár. E számlakivonat mintája a következő:

Az 1889. évi XXXIV. t.-cz. 10. §-a alapján bélyegmentes.

P. Tp. Ny. sz. 103.

MAGY. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁR.

A cheque-számla száma.....

számla-kivonat

190.....

Tévedések fentartásával.

Kelt	A befizetési lap, illetőleg cheque száma	Befizetési, illetőleg kifizetési hely	Betétek és jóváírások	Vissza fizetések	Megterhelések a clearing-forgalomban	Fennálló követelés

A minta rovatai mutatják azon adatokat, melyeket a számlakivonat tartalmaz azon ügyeseteknek megfelelően, melyek az illető chequeszámlán valamely napon előfordultak. A „fennálló követelés” rovat jelzi a cheques fedezetéül szolgáló összeget, beszámításával a 100 korona törzsösszegnek is. A számlatulajdonosnak ennél fogva mindig a kezei közt lévő utolsó számlakivonatot kell zsinórmértékéül tekintenie, még akkor is, ha biztos tudomása is van arról, hogy azóta számlájára újabb pénzek folytak be.

9. §. A felszólamlási határidő.

A postatakarékpénztár a cheque- és clearing-forgalomból eredő összes számadásokat, levelezéseket, okmányokat és könyveket az ezekben történt utolsó művelettől vagy bejegyzés keltétől számított három évig őrzi meg, minek folytán valamely befizetésre, utalványozásra, kifizetésre, kamat- vagy illetékszámításra stb.-re vonatkozó tudakozódványt

vagy felszólamlást csakis ezen határidőn belül vesz figyelembe.

Mindazon felszólamlásokra nézve pedig, melyek valamely postai küldeményre (utalványra, postautalványra, ajánlott levélre stb.) vonatkoznak, a postai szabályokban megállapított határozatok érvényesek.

MÁSODIK FEJEZET.

Közhatóságok és közpénztárak mint cheque-számlatulajdonosok.

10. §. A postatakarékpénztári cheque-forgalomra utalt hatóságok és közpénzek.

A hatóságok és közpénztárak, valamint a közpénzek, melyekre az eddigi rendelkezések szerint a postatakarékpénztári kezelés kiterjed, a következőkben sorolhatók föl:

1. a fősolgabírák s pedig egyrészt a kihágási büntetéspénzek, másrészt az átmeneti pénzek szempontjából (járási pénzkezelés);
2. a székesfővárosi államrendőrség kerületi kapitányságai a kihágási büntetéspénzek szempontjából;
3. az alispánok, a törvényhatósági joggal felruházott városok rendőrkapitányai, a székesfővárosi államrendőrség főkapitánya és a fiumei kormányzó az utlevelek kiállításával járó pénzkezelés szempontjából;
4. a m. kir. adóhivatalok mint vármegyei pénztárak a fősolgabírói átmeneti pénzek szempontjából;
5. a m. kir. központi állampénztár a kihágási büntetéspénzek, valamint az utlevél-pénzek szempontjából.

Ehhez képest a m. kir. postatakarékpénztári cheque- és clearing-forgalmába számlatulajdonosok gyanánt beléptek:

a főszolgabírák egyrészt, mint rendőri büntető bírák, másrészt mint átmeneti pénzkezelők; a székesfővárosi m. kir. államrendőrség kapitányságai, mint rendőri büntető bíróságok; az alispánok, a törvényhatósági joggal fölruházott városok rendőrkapitányai, a székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitánya, a fiumei kormányzó, mint utlevél kiállító hatóságok.

A m. kir. adóhivatalok, (a budapesti IV. ker. m. kir. állampénztár) mint vármegyei pénztárak, a m. kir. központi állampénztár egyrészt mint a kihágási büntetőpénzek, másrészt mint a kivándorlási alap kezelője.

11. §. A járási pénzkezelésről általában.

A főszolgabíró pénzkezelése két részre oszlik, u. m. kihágási és átmeneti kezelésre.

A kihágási büntetőpénzek, a megállapított eljárási költségek és kártérítési összegek, az eljárás folyamán kiszabott pénzbírságok, továbbá az elkobzott és gazdátlan jószágok értékesítéséből befolyó összegek kezelése és elszámolása tárgyában a 127.000/903. B. M. szám alatt kiadott szabályzat (B. K. 1903. évf. 590. lapon) rendelkezik.

A többi pénzösszegek, melyek a főszolgabíróhoz továbbítás vagy rendeltetési helyükre való beszolgáltatás céljából érkeznek, vagy a melyeket a főszolgabíró más hatóságok megbízása folytán átvett vagy végrehajtás útján behajt, csak átmenetileg kezelendők. A követendő eljárást a 79.000/904. B. M. szám alatt kiadott szabályzat írja körül.

Ezen rendelkezésekhez képest a főszolgabíráknak a postatakarékpénztárnál két cheque-számlájuk vezetetik, megfelelően a kezelt pénzek kétféle természetének. A számlák teljesen külön elbánásban

részesülnek, vagyis mindegyiket a postatakarék-pénztár teljesen önálló számlának tekinti. A postatakarékpénztár szabályai ennél fogva ugyanazon alkalmazást nyernek a két főszolgabírói számla bármelyikére; tekintettel azonban a számlatulajdonos azonosságára, megkülönböztetést csak annyiban tesz, hogy a számlák szerint kétféle színű postatakarékpénztári nyomtatványokkal látja el a főszolgabírákat.

12. §. A főszolgabírák, mint rendőri büntető bírák.

A főszolgabírák a kihágási ügyekben befolyt büntetéspénzeket, eljárási költségeket, kártérítési összegeket és pénzbírságokat, valamint az azokból teljesített kiadásokat postatakarékpénztári uton kezelik. (127.000/1903. B. M. sz. rend. 6. §.).

Ehhez képest a főszolgabírák, mint rendőri büntető bírák, a m. kir. postatakarékpénztár cheque- és clearing-forgalmába számlatulajdonosként belépnek. (Idézett rend. 6. §.)

A mi a kihágási büntetéspénzeket illeti, közismeretű, hogy e pénzek eddig a különböző alapok és célok között szétforgácsolódtak; hogy különösen elsőfoku közigazgatási hatóságaink a kihágási ügyek elintézésénél és a befolyt büntetéspénzek kezelésénél az egymástól igen eltérő eljárási szabályok utvesztőjében eligazodni alig voltak képesek s e mellett olyan rendkívüli nagy nyilvántartási és írásmunkával voltak elhalmozva, mely az ügyeknek kellő időben való lelkiismeretes elintézését is megnehezítette. Kétségtelen, hogy a mostani állapot gyökeres megjavítása csak az 1901: XX. t.-cz. 13—22. §-ainak, illetőleg a 22. §. értelmében kibocsátandó eljárási szabályzatnak életbeléptetésekor történhetik meg, amikor a rendőri büntető eljárás a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt összes kihágási ügyekre nézve egységesen lesz szabályoz-

va. Minthogy azonban egyfelől az említett nagytérjedelmű eljárási szabályzat még bővebb tanulmányozást és tárgyalást igényel; másfelől a kihágási büntetéspénzek kezelésének céltalanul elágazott s rendkívül sok és felesleges írásmunkával járó mostani rendszere csaknem elviselhetetlen teherként nehezedik elsőfoku hatóságainkra: e rendszer megváltoztatásáról annál inkább halogatás nélkül kellett gondoskodni, mert a kihágási büntetéspénzek kezelésének egységes szabályozása a rendőri büntető eljárási szabályzattól függetlenül is minden zavar és leküzdhetetlen nehézség nélkül megvalósítható. Az égető szükség követelményeinek tett tehát a belügyminister eleget akkor, mikor a kihágási büntetéspénzek kezelésére, nyilvántartására és elszámolására vonatkozó egységes szabályzat az 1901: XX. t.-cz. 24. §-a alapján a pénzügyministerrel egyetértőleg kibocsátotta. Követve a törvény célzatát és szem előtt tartva azokat az alapelveket, melyek az 1901: XX. t.-cz. alapjául szolgált törvényjavaslat indokolásában annak idején ki voltak fejtve: a szabályzat intézkedéseiben kifejezésre jut az a rendszer, mely egyrészt megóvja a kihágási büntetéspénzeket az elforgácsolódástól, másrészt megvalósítja a sokféle nyilvántartás és pénznapló egységesítését, felmenti a hatóságokat a nyilvántartások és pénznaplók lemásolásának, felszerelésének és felterjesztésének terhes kötelezettsége, valamint a számadási ügyekkel kapcsolatos hosszas tárgyalások alól; megszünteti a számadások központi felülvizsgálatának eddigi, lényegileg meddő munkáját s a helyszíni felülvizsgálat által fokozza az ellenőrzés hatályosságát. Az új szabályzat alapján a kihágási büntetéspénzek kezelésénél s az ezzel kapcsolatos kérdések megoldásánál jövőre országszerte egységes rendelkezések lesznek irányadók.

13. §. A főszolgabírók, mint átmeneti pénzek kezelői.

Az átmeneti pénzek kezelése rendszerint postatakarékpénztári uton történik.

A főszolgabíró, mint átmeneti pénzkezelő a m. kir. postatakarékpénztár cheque- és clearing-forgalmába lép. (79.000/1904. B. M. sz. rendelet 2. §.).

Az 1902. évi december 16-án 134.500 sz. alatt kiadott belügyministeri körrendelettel (B. K. 1902. évf. 523. lapon) a járási pénzkezelés csak ideiglenesen szabályoztatott; az állandó érvényű szabályozás arra az időre tartatott fenn, midőn a járási számvevői intézmény életbeléptetve és a kihágási büntetéspénzek kezelése véglegesen szabályozva lett. Minthogy pedig a kihágási büntetéspénzek kezelésére vonatkozó szabályzat és ennek keretében a főszolgabíró postatakarékpénztári kezelése már 1904. január 1-én életbelépett és a járási számvevők is a pénzügyministerrel egyetértőleg 78.000 sz. alatt kiadott belügyministeri rendelet értelmében 1904. október 1-én megkezdték működésüket, szükségessé vált egyidejűleg a járási főszolgabírók átmeneti pénzkezelésének végleges szabályozása. Ez a 79.000/VI. 1904. B. M. sz. körrendelettel meg is történt, s az új rend 1904. október 1-én lépett életbe.

E szabályozásnál az a szempont érvényesült, hogy a főszolgabírónak a kihágási büntetéspénzek körén kívül eső mindennemű egyéb pénzeket felölelő, vagyis átmeneti pénzkezelése minél szűkebb körre szorítkozzék s hogy a pénzkezelésnél minél egyszerűbb eljárás honosíttassék meg. Ebből a szempontból fentartatott, illetve a belügyminister megerősítette azt a szabályt, hogy a községek a vármegyei pénztárt és alapokat illető, vagy a vármegyei pénztár által továbbítandó pénzeket közvetlenül a vármegyék székhelyén levő kir. állampénztárnak (adóhivatalnak) küldjék be s hogy a vármegyei

pénztár és gyámpénztárként működő kir. állampénztártól (adóhivataltól) a felek részére utalványozott pénzeket vagy közvetlenül az érdekelteknek kell küldeni, vagy pedig a községi előljáróság útján kell az illetőknek kézbesíteni, úgy hogy a főszolgabíró közvetítését a községek és magánfelek csak oly esetben vehetik igénybe, ha a befizetésnek a főszolgabírói hivatalnál való teljesítésére egyenesen utasítva lettek.

14. §. A székesfővárosi államrendőrség kerületi kapitányságai.

A főszolgabírákon kívül a székesfővárosi államrendőrség kerületi kapitányságai is a kihágási ügyekben befolyt büntetéspénzeket, eljárási költségeket, kártérítési pénzeket, valamint az azokból teljesített kiadásokat postatakarékpénztári uton kezelik.

E végből az említett kapitányságok a m. kir. postatakarékpénztár cheque- és clearing-forgalmába, mint számlatulajdonosok belépnek. (127.000. 1903. B. M. sz. rend. 6. §.).

15. §. Az útlevelkiállító hatóságok.

Az utlevelek kiállítására jogosult hatóságok az utlevelek kiállítási díját és a bélyegilletéket, valamint az azokból teljesített kiadásokat postatakarékpénztári uton kezelik.

E végből az alispánok, a törvényhatósági joggal felruházott városok rendőrkapitányai, a székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitánya és a fiunei kormányzó, mint „Utlevél Kiállító Hatóság“ a m. kir. postatakarékpénztár cheque- és clearing-forgalmába, mint számlatulajdonosok belépnek. (70.000/1904. B. M. sz. rend. 31. §.).

Az útlevelügyről szóló 1903. VI. t.-cz. 6. §-a ugyanis a kiállító hatóságokat a következőkben jelöli meg:

1. kis- és nagyközségekben, valamint rendezett tanácsu városokban az alispán;

2. törvényhatósági joggal felruházott városokban a rendőrkapitány;

3. a budapesti székesfővárosi m. kir. államrendőrség hatósága alá tartozó területen a főkapitány;

4. Fiumében és kerületében a királyi kormányzó.

Ezen hatóságok közül az útlevel kiállítására az illetékes, melynek területén az útlevelet kérő rendes lakhellyel bir.

Ha a folyamodó külföldön lakik, a hazai hatóságok közül az az illetékes, melynek területén a folyamodónak utolsó lakhelye volt, vagy ha a magyar korona országai területén egyáltalában nem lakott, az a hatóság, melynek területén községi illetőséggel bir.

Horvát-Szlavonországokban: 1. az országos kormánynak közvetlen alárendelt városokban a rendőri hatóság főnöke, 2. a többi városokban és községekben az alispán. A horvát bán 1904. decz. 4-én 93.472. sz. alatt kelt intézkedése folytán a most említett hatóságok, mint útlevelkiállító hatóságok szintén beléptek a postatakarékpénztári cheque-forgalomba.

16. §. A m. kir. adóhivatalok, mint vármegyei pénztárak.

Azon intézkedés, hogy a főszolgabírói átmeneti pénzek kezelése postatakarékpénztári uton történik, valamint ezzel kapcsolatban a közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló 1901. XX. t.-cz. 36. §-ában foglalt annak a rendelkezésnek végrehajtása, mely szerint a közigazgatási hatóságok a készpénzeket rendszerint postatakarékpénztári uton továbbítják, s főleg az a törekvés, hogy a községi előljáróságok a vármegyei pénztárt és alapokat illető pén-

zeket a főszolgabíró közvetítésének lehető mellőzésével a m. kir. állampénztárba (adóhivatalba), mint vármegyei pénztárba postatakarékpénztári uton küldhessék, tette szükségessé, hogy a vármegye székhelyén levő m. kir. állampénztárak (adóhivatalok), mint vármegyei pénztárak a m. kir. postatakarékpénztár cheque- és clearing-forgalmába belépjenek.

Ennek folytán a m. kir. pénzügyminister 1904. évi 80.406. sz. alatt intézkedett az iránt, hogy a vármegyék székhelyén lévő (tehát nem valamennyi) m. kir. adóhivatalok részére a postatakarékpénztárnál cheque-számlák nyittassanak, ami 1904. okt. 1-i hatálylyal be is következett.

A postatakarékpénztári kezelés azonban a vármegyei gyámpénztárakat nem érinti s ezek kezelésére nézve az eddigi rendelkezések változatlanul fentartottak.

17. §. A m. kir. központi állampénztár.

A m. kir. központi állampénztár kettős minőségben szerepel a postatakarékpénztári cheque-forgalomban.

Ugyanis az 1901. évi XX. t.-cz. 23. §. értelmében a befolyt büntetéspénzeknek a törvényben lévő rendelkezéseken alapuló költségek fedezése után fenmaradó összege, valamint az eljárás folyamán kiszabott pénzbírságok felerészben az érdekelt községet (várost) illetik, felerészben pedig a pénzügyminister kezelése alá tartoznak.

Mihelyt egyfelől az említett összegekből, másfelől az elkobzott és a gazdátlan jószágok értékesítése útján befolyt pénzekből együttvéve a főszolgabírónál, vagy a székesfővárosi államrendőrség kerületi kapitányságainál legalább 500 korona gyűlt össze, ennek felét a m. kir. központi állampénztárnak kell beküldeni.

Hogy tehát ez a clearing útján történhes-

sék, a központi állampénztárnak szintén be kellett lépnie a postatakarékpénztár cheque- és clearing-forgalmába. Ily módon a központi állampénztárnak cheque-számlája lévén, mód nyílik arra, hogy a bírságpénzeket kezelő azon hatóságok, melyeknek nincs postatakarékpénztári számlájuk s így a központi állampénztárt illető összegeknek clearing útján való átutalása nem lehetséges, azokat az állampénztári számlára befizetési lap útján fizethessék be. E hatóságok nevezetesen: a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsu városi rendőrkapitányok, a székesfővárosi kerületi előljáróságok s végre az elsőfoku rendőri büntető bírói hatáskörrel felruházott községi előljáróságok.

Másrészt a kivándorlásról szóló 1903. IV. t.-cz. 35. §. külön kivándorlási alap létesítését írja elő, mely részben az utlevél kiállítási díj czimén befolyó összegeknek a bélyeg és kiállítási költségek levonása után fennmaradó részéből gyarapittatik. A kivándorlási alap a központi állampénztárban kezelik. Hogy tehát a cheque-számlával bíró, utlevélkiállító hatóságok az illető összegeket a legkényelmesebben clearing útján átutalhassák, szükségessé vált a központi állampénztárnak belépése a postatakarékpénztári cheque- és clearing-forgalomba.

A kétféle rendelkezésű pénzeknek megfelelően a m. kir. központi állampénztár, mint a bírságpénzek, valamint az utlevélpénzek kezelője részére, a postatakarékpénztárnál két cheque-számla vezetetik.

18. §. *A postatakarékpénztári számlatulajdonosoknak biztosított kedvezmények.*

A cheque- és clearing-forgalomban résztvevőkre nézve az alábbi kedvezmények állanak fenn:

- a) a betétek adó- és illetékmentessége;
- b) azok kamatainak mindennemű kereseti, jövedelmi, tőkekamat- vagy azok helyett később behozandó adótól való mentessége;

c) a postatakarékpénztár, illetőleg ennek közvetítő hivatalai és a betevők, ezek engedményesei, törvényes képviselői vagy meghatalmazottjai közt felmerülő mindennemű ügyleteknek, a birói eljárás kivételével, bélyeg- és illetékmentessége;

e) díjmentes nyomtatványoknak kiszolgáltatása;

d) a betevőknek a postatakarékpénztárral és közvetítő hivatalaival való levelezésének portómentessége.

f) a postatakarékpénztár által kiállított számlakivonatok bélyegmentessége;

g) a cheque-könyvecskék ingyenes kiszolgáltatása.

A postatakarékpénztár betevőinek ugyanis az 1885: IX. t.-cz. számos kedvezményt biztosít, melyek legnagyobb része, miután a cheque- és clearing-forgalomban résztvevők ugyanazon intézetnek ügyfelei, az utóbbiakra is kiterjesztetett, ami kétségkívül hozzá is fog járulni ahhoz, hogy az intézmény minél nagyobb vonzóerőt gyakorolhasson.

A cheque-könyvecskéket teljesen ingyen kapják a számlatulajdonosok, mert a 2 koronát, melyet, mint főt láttuk, egy-egy cheque-könyvecske után fizetnek, nem más, mint az illetékdíjjegyzék 59. tét. 2. pontjában a chequek minden egyes darabjára kiszabott 4 fillér bélyegilleték, mely minden egyes cheque-könyvecskében található 50. darab cheque után számítva, épen 2 koronát tesz ki. Ez illeték előzetes lerovása a számlatulajdonos kényelmére történik, mert így legalább nem kénytelen az előírt bélyeget mindannyiszor a chequere külön fölragasztani.

HARMADIK FEJEZET.

Befizetések a közhatóságok cheque-számláira.**I. A postatakarékpénztári befizetésekről általában.***19. §. Befizetési módok.*

A postatakarékpénztárnál vezetett cheque-számlákra való befizetéseknek többféle módja van, azonban tekintettel a közhatósági számlákra, főleg 3 féle módzat az, mely ezuttal figyelembe veendő és így részletesebb ismertetést igényel. E módzatok nevezetesen:

1. a befizetési lapok útján;
2. postautalványoknak a postatakarékpénztárnál való telepítése útján;
3. a clearing útján történő befizetések.

20. §. A befizetési lapok beszerzése, alakja és fölhasználási módja.

A „Befizetési Lapok“ útján történő befizetési mód szerint betétek készpénzben eszközölködők és pedig akár a postatakarékpénztár főpénztáránál, akár pedig a közvetítő hivatalok valamelyikénél.

Az ily lapokat a postatakarékpénztár 10, 20, 50 és 100 darabot tartalmazó füzetekben bocsátja a számlatulajdonosok rendelkezésére, darabonként 2 fillérért; egy 10 lapos füzet ennélfogva 20 fillérbe, 20 lapos füzet 40 fillérbe, 50 lapos füzet 1 koronába, 100 lapos füzet 2 koronába kerül. Maguk a lapok közvetlenül a postatakarékpénztárnál rendelendők meg, első alkalommal magában a fölvételi kérvényben, később pedig egy, ezen célra szolgáló nyomtatványon, melylyel a számlatulajdonosokat minden egyes megrendelés fogyanatosítása alkalmával a postatakarékpénztár ellátja.

Alább bemutatjuk a befizetési lap mintáját, s pedig úgy az előlap, mint a hátlap feltüntetésével.

sz. **szelvény**

o A Férő
szelő

"Elismervény"
alakzatát:

ELISMERVÉNY

korona sz.
korona sz.

mag mai napon a m. kir. postaiakár / előírni /
fronáló / sz. cheque-számára /
eszközölték.

A cheque-számát becsüvelendők neve és lakozom.

A postahalmazon aláírás:

sz. **Befizetési lap**

korona sz.

korona sz.

magyet a / sz. posta-
saregycsoklari cheque-számára be-
csüvelendők.

A befizetési anyk.

A postahalmazon aláírás:

Magyar Királyi Kereskedelmi Bank Rt. K. K.

A fél által töltendő ki.

sz. **Könyvelési szelvény**

o IR sz.

cheque-számára eszközölt befizetéstől.

Kel

A postahalmazon aláírás:

A fél által töltendő ki.

NYITVA

Kérem befizetési lap a hozzátartozó könyvelési szelvényrel együtt a postahalmazonnál által irandó és vagy átvezetendő a számlára a postahalmazonnál aláírás.

A befizetési lap hátlapja.

5 álléres frankojegy fölragasztása mellett ezen lap írásbeli közlésekre használható.

Írásbeli
közleményekre
nem
használható.

Ezen elismervény alapján, az előlapon megjelölt cheque-számlára bármely közvetítő hivatalnál betétek teljesíthetők.

Ezen czélból a befizető az elismervényen és a befizetési lapon, valamint a könyvelési szelvényen a befizetendő összeget följegyzi, a befizetési lapot aláírja s mindkettőt a betétösszeggel együtt a közvetítő hivatalnál benyújtja.

A postaalkalmazott az elismervényt, a befizetési lapot és a könyvelési szelvényt aláírja, a megjelölt helyeken hely és kelti bélyegzőjét alkalmazza, a befizetési lapot a könyvelési szelvényvel együtt levágja, az elismervényt a félnek visszaadja, a befizetési lapot pedig a könyvelési szelvényvel együtt a postatakarékpénztárhoz beküldi, mely a számlatulajdonost a javára történt betétről számlakivonat útján a beérkezett befizetési lap hozzácsatolásával értesíti.

Miként a minta előlapjából látható, a befizetési lap négy részből, ú. m.: a tulajdonképeni befizetési lapból, könyvelési szelvényből, az elismervényből és a szelvényből áll; a három első részt a postatakarékpénztár, mielőtt a lapokat kiadná, a cheque-számla számával, az elismervényt a számla számán kívül, még a számlatulajdonos nevével, illetőleg czégével és lakczimével, mindnégy részt pedig megfelelő sorszámmal jelöli meg.

Betét alkalmával a befizetési lapot, a könyvelési szelvényt és az elismervényt a fél a szövegnek megfelelőleg tintával kitölti és a betétösszeggel együtt az általa választott közvetítő hivatalnak átadja.

A postaalkalmazott, föltéve, hogy oly okok, melyek a befizetési lap elfogadhatását gátolják (minők: ha a befizetési lapon, a könyvelési szelvényen és az elismervényen kitett összegek nem egyeznek, ha akár a szöveg, akár az összegek helyesbitve vannak, ha a befizetési lapon vakarás észlelhető, ha az összegek minden kétséget kizáróan kiírva nincsenek; végre, ha a befizetési lap olvashatatlanságig bepiszkolódott vagy el van szakítva), fenn nem forognak, a befizetendő összeget átveszi, a lapot lebélyegzi, az elismervényt aláírja és a tulajdonképeni befizetési lap levágásával azt nyugtágyanánt a befizető félnek kiszolgáltatja, a tulajdonképeni befizetési lapot és könyvelési szelvényt pedig napi számadásával együtt a postatakarékpénztárhoz fölterjeszti. A postatakarékpénztár az ily módon bejelentett betétet az illető számlatulajdonos javára rögtön elkönyveli s erről őt számlakivonat útján, melyhez a tulajdonképeni befizetési lapot is csatolja, értesíti.

A befizető fél a befizetési lapnak hátlapján a számlatulajdonost érdeklő írásbeli közléseket is tehet, ez esetben azonban egy 5 filléres francojegyet

tartozik a kijelölt helyre fölragasztani. Ez a szabály azonban a közhatóságokra, melyek hivatalos közlései a portókötelesség alól ki vannak véve, természetesen nem alkalmazható.

21. §. Postautalványoknak a postatakarékpénztárnál való telepítése.

E telepítés közönséges postautalványnyal azáltal történik, hogy a postautalványt a föladó: „A m. kir. postatakarékpénztárnak (X. Y. . . . . számú cheque-számlája javára) Budapesten“ czimmal látja el. Vagyis megjelölendő a postautalvány megfelelő helyén a cheque-számlatulajdonos (közhatóság) neve és cheque-számlájának száma. A budapesti központi kézbesítő hivatal a beérkezett postautalványokat kézbesíti a postatakarékpénztárnak, mely a fönt leírt módon telepített postautalványok összegeit azonnal felveszi, s az illető számlák javára írja, az utalványok szelvényeit pedig a számlakivonattal együtt a számlatulajdonosnak megküldi.

A postautalványi összegeknek felvételéért az intézet utalványonkint 2 fillért számít föl, melyet a számlán való leírás utján szed be.

22. §. A betétek módja a clearing-forgalomban.

A clearing-forgalomban való betétek módja abban áll, hogy a postatakarékpénztár a clearing-forgalomban résztvevő számlatulajdonos javára szóló chequeket nem készpénzben érvényesíti, hanem az illető összegeket előzetes megkérdezése nélkül javára könyveli. Kivételnek csak akkor van helye, ha a cheque hátlapján „Clearing-forgalmon kívül“ megjegyzést tartalmaz, mely esetben annak összege készpénzben utalványoztatik ki.

A clearing lefolyásánál fogva két mozzanatot, t. i. befizetést és visszafizetést jelent egyszerre. Befizetésül szolgál azon számlatulajdonosra nézve, a kinek javára a cheque szól, visszafizetésül pedig azon számlatulajdonosra nézve, ki a cheque-t kibo-

csátotta. S miután a clearing mivelet kiindulási pontja mindig egy cheque kibocsátása, arról bővebben a negyedik fejezetben (kifizetések) lesz szó.

II. Az egyes közhatósági cheque-számlákra való befizetések.

I. Kihágási büntetéspénzek.

23. §. *A befizetésekre vonatkozó általános elvek.*

Amennyiben törvény a fizetési kötelezettség teljesítésére más határidőt nem állapít meg, a büntetéspénzt, eljárási költséget (esetleg a kártérítési összeget), valamint a pénzbírságot az ítélet (határozat) jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt végrehajtás terhe alatt be kell fizetni. A teljesítési határidőt az ítéletben (határozatban) kifejezetten meg kell jelölni.

A kihágási büntetéspénzeket, eljárási költségeket, kártérítési összegeket és pénzbírságokat:

a főszolgabíróhoz és a székesfővárosi államrendőrség kerületi kapitányságához rendszerint postatakarékpénztári uton;

a székesfővárosi kerületi előljárásság pénztáránál közvetlenül vagy postautalványon (esetleg postatakarékpénztári befizetési lappal);

a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsu városi rendőrkapitánynál, valamint a községi pénztárnál közvetlenül vagy postautalványon kell befizetni.

A székesfővárosi ker. előljárásság pénztárainál a közvetlen befizetés az illető fél által aláírt ellennyugtával történik. Az ellennyugtát az előljárásság számvevősége számfejtési záradékkal látja el és egyúttal a számfejtési adatokat a nyilvántartásba is bejegyzzi.

A közvetlenül befizetett összegről a fél részére nyugtát kell kiállítani. (127.000/1903. B. M. sz. rend. 5. §.).

24. §. A közvetítő (posta) hivataloknál való befizetések főszoigabirói és kapitánysági cheque-szám lákra.

A főszoigabiró az ítélet (határozat) jogerőre emelkedésének bekövetkeztekor, illetőleg közlésekor a félnek megfelelően kiállított postatakarékpénztári befizetési lapot ad át vagy küld el, melynek megfelelő helyein (Elismervény, Befizetési lap és Könyvelési szelvény) a beküldendő összeget megjelöli.

A befizetési lap hátoldalára a kihágási nyilvántartás megfelelő tételszámát, valamint a befizetendő összeget tételenként részletezve

büntetés pénz	K	
eljárási költség	K	f,
kártérítés	K	f,
pénzbírság	K	
együtt	K	f)

fel kell jegyezni és a feljegyzések alatt a hivatal bélyegzőjét rá kell ütni.

A székesfővárosi államrendőrség kerületi kapitányságának vezetője a félnek az ítélet (határozat) kihirdetésekor kitöltetlen, de a hátoldalon az ítélet (határozat) számával és a hivatali bélyegző lenyomatával ellátott befizetési lapot ad át.

Ha a fél az ítéletben (határozatban) megállapított időtartam alatt (l. 23. §.) fizetési kötelezettségének nem tesz eleget: a behajtás iránt haladéktalanul intézkedni kell, illetőleg a behajtásra a községi előljárárságot (végrehajtót) fel kell hívni, esetleg a behajtásra illetékes társhatóságot megkeresni és a felhíváshoz (megkereséshez) egy megfelelően kiállí-

tott postatakarékpénztári befizetési lapot kell mellékelni.

A fél (az előljáráóság, a végrehajtó vagy a társ-hatóság) az aláírt befizetési lap után az összeget a postatakarékpénztárnál befizetvén, erről a főszolgabíró, illetőleg a székesfővárosi kerületi kapitányság a neki megküldött számlakivonatból és az ehhez mellékelte befizetési lapból értesül. (127.000/1903. B. M. sz. rend. 7. §.).

25. §. *Közvetlen befizetések a főszolgabírónál és a székesfővárosi kerületi kapitányságoknál.*

A főszolgabíró, ha a befizetés kivételesen közvetlenül nála történik, a befizetett összeget rendszerint még aznap — legkésőbb a következő napon — saját számlája javára befizetési lappal a postatakarékpénztárba beszoigáltatni köteles.

A székesfővárosi államrendőrség kerületi kapitányságainál közvetlenül befizetett büntetés-pénzeket stb. a kerületi kapitányság vezetője által kijelölt s a főkapitánynak bejelentett tisztviselő veszi át.

A befizetést az illető felek ellennyugta mellett teljesítik, az átvett összegekről a rendőrségi tisztviselő nyugtát állít ki.

Az ellennyugtákat, és a nyugtákat megfelelő szelvényfüzetekben kell kezelni: A szelvényfüzet előre belenyomatott s szakadatlan sorban következő számokkal ellátott lapokból és szelvényekből áll. A füzetet zsinórral át kell fűzni. A lapszámok mennyiségét a kerületi kapitányság vezetője a külső lapra vezetett hitelesítési záradékkal igazolja és a zsinór végét pecsétjével lepecsételi.

A közvetlen befizetések elfogadásával megbízott rendőrségi tisztviselő a nap folyamán átvett összegeket a hivatalos óra végén a kerületi kapitányság vezetőjének átadni köteles, aki az átvételt ugyancsak a szelvényfüzetben igazolja és az átvett összegeket még aznap: legkésőbb a következő na-

pon saját számlája javára a postatakarékpénztárba egy befizetési lappal beszolgáltatni köteles. A befizetési lapszelvény hátoldalán megjelöli, hogy a postatakarékpénztárba befizetett összeg a szelvényfüzet mely tételei alatt (. . . számtól . . . számig) folyt be.

A rendőrségi tisztviselő kezelésének állandó ellenőrzése a kerületi kapitányság vezetőjének kötelessége, aki az esetleges hiányokért és szabálytalanságokért a pénzkezelővel együtt felelős. (127.000. 1903. B. M. sz. rend. 8. §.).

26. §. A központi állampénztárt illető befizetések, befizetési lap útján.

A törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsu városi rendőrkapitány a városi pénztárt megillető összeget ellennyugta mellett szolgáltatja be, a központi állampénztárt megillető összeget pedig postatakarékpénztári befizetési lappal küldi el.

A székesfővárosi kerületi előljáróságok pénztárai a büntetéspénzeknek a székesfőváros szegényügyi céljaira fordítandó felerészét a székesfőváros központi pénztárába ellennyugta mellett, a pénzügyminister kezelése alá tartozó másik felerészét pedig postatakarékpénztári befizetési lappal a központi állampénztárba minden naptári évnegyedet követő hónap első felében (január, április, július, október 15-ig) küldik be.

Az elsőfoku rendőri büntető birói hatáskörrel felruházott községi előljáróság a kihágási büntetéspénzeket félévenként — június és december hónapok végén — számolja el felerészben a községi pénztár javára, a másik felerészét pedig ugyanakkor a központi állampénztárnak postautalvánnyal (esetleg postatakarékpénztári befizetési lappal) küldi be és a szelvényen megjelöli, hogy a beküldött összeg kihágási büntetéspénz czimén az 190 . . . év . . .

felében folyt be. (127.000/1903. B. M. sz. rend. 13. §.).

27. A központi állampénztárt illető befizetések, clearing utján.

Erre nézve l. bővebben Negyedik Fejezet 41. §.

28. Az elküldött (kifizetett) összegek nyugtázása.

A központi állampénztár, a városi (községi) pénztárak és a magánfelek az általuk átvett összegekről szóló szabályszerű nyugtákat a kifizető hatóságnak (pénztárnak, hivatalnak) haladéktalanul megküldeni, illetőleg átadni kötelesek.

A közpénztárak által kiállított nyugtákban a bevételvezési naplótételt is meg kell jelölni. (127.000. 1903. B. M. sz. rend. 14. §.)

29. §. Az elkobzott és a gazdátlan jószágok értékesítéséből befolyt összegek rendeltetése.

Az elkobzott, zálogba vett és a gazdátlan (1894: XII. t.-cz.) jószágok (állatok és tárgyak) értékesítéséből befolyt összegekből mindenekelőtt az érvényben levő rendelkezéseken alapuló kiadásokat (ideértve az egy éven belül jelentkező tulajdonos kielégítését is) kell fedezni.

Az értékesítésből befolyt összegekre és az azokból teljesített kiadásokra vonatkozó okmányokat a pénznaplóhoz kell mellékelni.

A fennmaradó összeget a büntetés pénzekkel (pénzbírságokkal) egyidejűleg, de külön-külön cheque-vel, postatakarékpénztári befizetési lappal, illetőleg postautalvánnyal felerészben az érdekelt községnek (városnak), felerészben pedig a központi állampénztárnak kell elküldeni. (127.000/1903. B. M. sz. rend. 16. §.).

2. Átmeneti pénzek.

30. §. Befizetések a főszołgabirói cheque-szám- lára.

A főszołgabirónak, mint átmeneti pénzkezelőnek cheque-számájára a pénz beküldése postatakarékpénztári befizetési lappal történik.

E végből a főszołgabiró a befizetésre vonatkozó intézkedéssel egyidejűleg a fölhivott félnek (községnek) megfelelően kiállított postatakarékpénztári befizetési lapot ad át vagy küld el, melynek megfelelő helyein (Elismervény, Befizetési lap és Könyvelési szelvény) a beküldendő összeget megjelöli.

Külön jelentések és közlések mellözése céljából a befizetési lap hátoldalára az illető ügy-iktató-számát, valamint az összeg rendeltetését fel kell jegyezni és a feljegyzés alatt a hivatal bélyegzőjét rá kell ütni. (79.000/1904. B. M. sz. rend. 2. §. 3. bekezdés.)

31. §. Pénzes levélben beküldött vagy közvetlenül befizetett összegek.

A pénzes levélben beküldött vagy közvetlenül befizetett összegeket a főszołgabiró az átvétel napján, legkésőbb a következő napon számlája javára befizetési lappal a postatakarékpénztárba beküldeni köteles. (79.000/1904. B. M. sz. rendelet 2. §. 6. bekezdés.)

32. §. Postautalvánnyal beküldött összegek.

Ha az átmeneti kezelésbe tartozó összegek postautalvánnyal küldetnek be, a főszołgabiró a postautalvánnyt átvétel helyett a következő nagyságu és szövegű bélyegzással látja el:

**A .m kir. postatakarékpénztárnak
Budapesten.**

.....számu cheque-számám javára irandó.

A bélyegzésnél sötét lenyomatot szolgáltató bélyegzőfestéket kell használni, a lenyomatot pedig úgy kell alkalmazni, hogy ez az utalványozott összeg feltüntetésére szolgáló vonalozott ürt ne érintse. (79.000/1904. B. M. sz. rendelet 2. §. 7. bekezdés.)

A postahivatal kötelessége az ily postautalványokat a legközelebbi postaindítással Budapestre irányítani, a hol az ily postautalványok a postatakarékpénztárnak akként kézbesítendőek, illetve fizetendőek ki, mintha már eredetileg a postatakarékpénztárra czimeztettek volna.

3. Útlevel-pénzek.

33. §. *Az útlevel kiállítási díja, bélyegilletéke és ezeknek befizetése.*

Az útlevelek kiállításáért járó díjak az 1903. VI. t.-cz. 14. §-a alapján következőleg állapítottak meg:

1. napszámosok, munkások, iparos-segédék és tanonczok, cselédek és általában a szokásos napszámot meg nem haladó keresetből élők részére szóló utlevelekért 70 fillér kiállítási díj és ezen felül 30 fillér bélyegilleték,

2. minden más foglalkozásuak részére szóló utlevelekért 6 korona kiállítási díj és ezen felül 2 korona bélyegilleték fizetendő.

Határszéli úti igazolványok kiállításáért díj nem szedhető.

Ha az útlevel érvényességének tartama egy éven túl terjed, a kiállítási díj kétszeresét, ha két éven túl terjed, annak háromszorosát kell fizetni. A bélyegilleték azonban ez esetekben is csak egyszeresen rovandó le.

Az egy útlevelbe bejegyzett utitársak után külön díjak és illetékek nem szedhetők.

Ugy a kiállítási díjat, mint a bélyegilletéket a kérelmező készpénzben köteles befizetni és pedig: kis- és nagyközségekben a községi előljáróságnál,

rendezett tanácsu és törvényhatósági joggal felruházott városokban a rendőrkapitánynál, a székesfővárosi m. kir. államrendőrség hatósága területén a főkapitányságnál,

Fiumében a városi rendőrhatóságnál.

A bélyegilleték és a kiállítási díj lefizetése előtt az „Utlevél-lap“ nem állítható ki. (70.000/1904. B. M. sz. rend. 29. és 30. §§.).

34. §. Az utlevél kiállító hatóságok cheque-számláira való befizetések.

A községi előljáróságok, valamint a rendezett tanácsu városok rendőrkapitányai a náluk befolyt összegeket postatakarékpénztári befizetési lappal küldik el az alispán utlevél cheque-számlája javára.

Amennyiben a fiumei kir. kormányzó, vagy az alispán közvetlen kérelmére állítja ki az utlevélet, az azért járó összeget postatakarékpénztári befizetési lappal saját cheque-számlája javára haladéktalanul befizeti.

A törvényhatósági joggal felruházott városok rendőrkapitányai a náluk befolyt bélyegilletékeket és kiállítási díjakat szintén postatakarékpénztári befizetési lappal fizetik be saját utlevél-cheque-számlájuk javára.

A székesfővárosi m. kir. államrendőrségnél az „Utlevél-lap“ kiállításával megbizott tisztviselő, ugyszintén a fiumei rendőrhatóság az általuk bevett összegeket a székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitánya, illetőleg a fiumei kir. kormányzó utlevél — cheque — számlája javára fizetik be.

A postatakarékpénztári befizetést az összeg átvételét követő 48 óra alatt kell teljesíteni.

Minden utlevélre vonatkozólag külön befizetési lapot kell kiállítani, melynek hátoldalán az utlevélet

kérelmező nevét és az általa befizetett összeget meg kell jelölni. Alul „Utlevéldij. Portomentes“ záradék irandó és a hivatali bélyegzés alkalmazandó. (70.000/1904. B. M. sz. rend. 32. §.).

35. §. *A befizetés igazolása; az útlevel kiállítása.*

Az útlevel bélyegilletékének és kiállítási díjának a postatakarékpénztárba történt befizetését igazoló Elismervény az „Utlevél-lap“-ra ragasztandó. E nélkül sem az „Utlevél-lap“ nem küldhető be a kiállításra jogosított hatósághoz, sem az útlevel nem állítható ki.

A fiumei kir. kormányzó, az alispán és a székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitánya az útlevel bélyegilletékének és kiállítási díjának a postatakarékpénztárba történt befizetéséről az előző szakaszban említett Elismervényből meggyőződést szerezvén, a hozzájuk felterjesztett, illetőleg bemutatott Utlevél-lapok alapján az útlevelek kiállítása iránt intézkednek.

A törvényhatósági joggal felruházott városok rendőrkapitányai a náluk befizetett összegeknek a postatakarékpénztárba saját cheque-számlájuk javára való beküldésével egyidejűleg állítják ki az útleveleket. (70.000/1904. B. M. sz. rend. 33. és 34. §§.)

NEGYEDIK FEJEZET.

Kifizetések a közhatósági cheque-számlák terhére.

I. A postatakarékpénztári kifizetésekről általában.

36. §. *A pénz kiutalványozásának eszköze a cheque- és clearing-forgalomban.*

A cheque- és clearing-forgalomban a visszafizetések kizárólag chequek alapján történnek, melyek kiállításuktól számított 15 napig érvényesek.

Már kibocsátott chequet visszavonni nem lehet, illetőleg a postatakarékpénztár ily visszavonást figyelembe venni nem köteles.

Ha tehát valamely számlatulajdonos követelése fölött bármi módon rendelkezni kíván, chequet tartozik kiállítani.

Oly cheque, mely kiállításának keltétől számított 15 nap után érkezik a postatakarékpénztárhoz, többé nem érvényesíttetik.

Minden utalványozáshoz külön chequet kell kiállítani. Oly cheque-számlatulajdonosnak azonban, a kiknek forgalma nagyobb számu chequeknek kibocsátását teszi szükségessé, a postatakarékpénztár saját belátása szerint megengedi, hogy egynemű fizetési rendelkezéseiket egy jegyzékbe foglalhassák s azok végösszegéről egy összesített (cumulativ) chequet állíthassanak ki.

37. §. *A chequek beszerzése, alakja és kiállítási módja.*

A chequeket 50 darab űrlapot tartalmazó füzetekben, u. n. cheque-könyvecskékben, a postatakarékpénztár szolgáltatja ki a számlatulajdonosoknak, kincstári illeték fejében egy-egy cheque-könyvecske után 2 koronát számítván.

Első szükségletét a számlatulajdonos a felvételi kérvényben készpénzfizetés mellett rendeli meg, későbbi megrendeléseit azonban a már említett nyomtatványon eszközli, a mikor 2 koronányi összeg a számlakövetelésből való leírás útján szedetik be.

A cheque-űrlapok magyar, magyar-horvát és magyar-német szövegűek, miért is a számlatulajdonosnak megrendelésében mindannyiszor pontosan meg kell jelölnie, mily szövegű cheque-könyvecskére van szüksége.

Kiadásuk előtt minden egyes chequet a postatakarékpénztár a számlatulajdonos nevével vagy

czégével és lakcímével, azonfelül még a cheque-könyvecske sorszámával látja el.

Az egy könyvecskében levő chequek még külön 1—50-ig terjedő sorszámmal bírnak. Fölötte ajánlatos, hogy a számlatulajdonos az átküldött cheque-könyvecskét, annak szabályszerű kiállítása és különösen az iránt vizsgálja meg, vajjon abban a chequek teljes számban megvannak-e.

Egyébként a számlatulajdonos minden egyes megrendelés fogadásáról külön levélbeli értesítést nyer, melyhez további megrendelések teljesítése végett egy új megrendelési űrlap van csatolva.

A következőkben bemutatjuk a postatakarék-pénztári forgalomban használt cheque mintáját.

M. K. PÓSTATAKARÉKPÉNZTÁR

M. kir. postatakarékpénztár.

Számlatulajdonos:

A cheque-számla száma:

Kelt

K. j.

Fizessen a m. kir. postatakarékpénztár Budapesti ezen cheque-re

koronát fillért.

MAGYAR KIR.
PÓSTATAKARÉKPÉNZTÁR
A pénztár aláírása.

MINTEA

Tizederes	1		2						
Ezres	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Száz	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Tíz	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Egyes	1	2	3	4	5	6	7	8	9

E minta szerint minden egyes cheque három részből áll: az utalványból, az ellenőrzési számszelvényből és a szelvényből.

A cheque (utalvány), mint már említettük, csakis oly összegekről állítható ki, melyet a 100 korona törzsszeg levonásával a számlatulajdonos számlája, a kezei közt levő legutóbbi számlakivonat tanúsága szerint, mint tiszta követelést feltüntet.

A chequet továbbá számrendben kell használatba venni s az előnyomásnak megfelelően kitölteni.

Kelti napul mindenkor a tényleges kiállítás napja jelölendő meg, s a chequek későbbi nappal való keltezésétől annál is inkább óvakodjunk, mert a postatakarékpénztár ily chequet adott esetben visszautasíthat, sőt oly számlatulajdonost, ki ezen szabály ellen ismételten vétene, a résztvevők sorából kizárhat.

A koronák összegét mindig nagy kezdőbetűvel írjuk, olyformán, hogy a sor elején üres hely ne maradjon, a sornak esetleg üresen maradt részét pedig vastag vonással aláhuzzuk; a cheque összegét azonfelül a megjelölt helyen tisztán és kétséget kizáróan számokkal is kiírjuk.

Az aláírásnak a bejelentett aláírással teljesen meg kell egyeznie, miért is arra különös gond fordítandó.

Chequet, mely vakarás vagy törlés vagy javítás nyomait viseli, továbbá bepiszkolódott vagy elrontott chequet forgalomba hozni nem szabad, hanem az ily chequet „Elrontott“ szóval át kell irni és a postatakarékpénztárnak beküldeni.

A cheque mellett található számszelvény az összeg hamisításának meggátlására szolgál.

E végből a koronák összege a számszelvényen is kitüntetendő, mely a jelzett célra öt vízszintes

sorban a tizezresek, az ezresek, százások, tizedek és egyesek ábrázolására szükséges számokat tartalmazza. Maga az ábrázolás pedig olyképen történik, hogy minden sorban azon számok, melyek magasabbak, mint a mennyi a cheque által utalványozott összeg kitüntetésére szükséges, gondosan levágnak.

Tizezres	1	levágandó
Ezres	1	levágandó
Százás	1 2 3 4 5	levágandó
Tized	1 2 3 4	levágandó
Egyes-		levágandó

Igy például: 11540 korona utalványozott összeg ábrázolására levágnak:

- 10000 1. az első sorból (tizezresek) a 2. szám:
 1000 2. a második sorból (ezresek) a 2—9 számok:
 500 3. a harmadik sorból (százások) a 6—9 számok:
 40 4. a negyedik sorból (tizedek) a 5—9 számok:
 0 5. az ötödik sorból (egyesekek) az összes számok:

Az első sorban marad tehát 1 = 10000
 a második sorban » 1 = 1000
 a harmadik » » 5 = 500
 a negyedik » » 4 = 40
 az ötödik sorban nem marad
 szám 0

11540

Összesen 11540

A cheque mellett levő szelvény főleg arra szolgál, hogy a számlatulajdonos azon rendelkezésére álló követelését nyilvántarthassa.

38. §. Kifizetési módok.

A kiállított cheques rendeltetésük szerint külföldiek lehetnek, a közhatósági chequeszámlákra való tekintettel azonban, főleg a következő kifizetési módok végrehajtásának alapjául szolgálhatnak:

1. a cheque összege belföldön, valamely közvetítő (posta) hivatalnál fizetendő,

2. a cheque összege Ausztriában, Bosznia-Hercegovinában vagy külföldön fizetendő ki;

3. a cheque összege egy másik cheque-számla javára iratik (clearing).

39. §. *Belföldön teljesítendő kifizetések.*

Az eljárás abban áll, hogy a cheque kibocsátója a szabályszerűen kiállított cheque előlapjára feljegyzi annak nevét és lakcímét, a kinek javára fizetni kíván és ezen rendelkezését aláírja. A lakcím lehető pontossággal, kisebb helyeknél a vármegye és esetleg az utolsó posta, nagyobb városoknál pedig a címzett lakása, utcza és házszaám is közelebbről megjelölendő.

A cheque kibocsátója az ekként kiállított cheque-t erre szolgáló vörös borítékban közvetlenül a postatakarékpénztárnak küldi be, mely a megjelölt személy vagy cég javára és a cheque-kibocsátó számlájának egyidejű megterhelése mellett, egy hónapig érvényes fizetési utalványt bocsát ki, s azt kifizetés végett azon közvetítő hivatalnak küldi meg, a melynek kézbesítési területén a címzett lakik.

Mihelyt a postatakarékpénztár által a cheque alapján kiállított és kiküldött fizetési utalvány rendeltetési helyére megérkezik, a címzettnek a közönséges postautalványok módjára kézbesítettik. A fizetési utalványhoz csatolt szelvény, melyen az utalványozott összeg, valamint azon számlatulajdonos neve és számlájának száma van följegyezve, a kinek nevében az utalványozás történt, a címzett által visszatartható. Bemutattatván ez utalvány, a közvetítő hivatal azt minden alakszerűség mellőzésével, pusztán a címzettnek az utalványra vezetett nyugtatványa alapján érvényesíti, illetve az utalványozott összeget kifizeti. Csupán oly esetben tagadhatja meg a kifizetést a hivatal, ha az formszerűsége le van tiltva, továbbá ha az utalványon vakarás vagy változás történt és annak adatai a hivatalnál levő ellenőrzési szelvény adataival össze nem vágnak, végre ha az utalvány már lejárt.

Megjegyzendő végül, hogy a postatakarékpénztárt az általa utalványozott összegért terhelő szavatolás az utalványnak a chequen kijelölt czim alatt történt kézbesítésével megszűnik.

40. §. *Külföldön teljesítendő kifizetések.*

Ha a számlatulajdonos valamely, Ausztriában, a megszállott tartományokban, vagy egyéb, külföldön lakó személynek vagy cégnek kívánna fizetést teljesíteni, a szabályszerűleg kitöltött cheque előlapját a következő záradékkal látja el: „Postautalvány utján N. N.-nek N.-ben kifizetendő“ és ezen záradékot aláírja, magát a chequet pedig az erre szolgáló vörös borítékban a postatakarékpénztárnak beküldi.

A postatakarékpénztár ily cheque alapján az összeget, a chequet kibocsátónak megterhelése mellett, a megjelölt czim alatt postautalvány utján elküldi s a kézbesítés és kifizetés a rendes postai szabályok számbavételével történik.

A fizetendő postadij a chequet kibocsátó terhére esik.

41. §. *Kifizetések clearing utján.*

Ha a chequet kibocsátó olyannak javára kíván fizetést teljesíteni, a kinek a postatakarékpénztárnál már szintén van cheque-számlája és az utóbbi egyszersmind a clearing-forgalomban is résztvesz, akkor a chequet olyképen bocsátja ki, hogy a más-különben a szabályoknak megfelelően kitöltött és aláírt űrlap előlapját a következő záradékkal látja el: „N. N.-nek N.-ben . . . . szamu számlájának javára irandó“ és ezen rendelkezését aláírja, magát a chequet pedig az erre szolgáló vörös borítékban a postatakarékpénztárnak beküldi.

A postatakarékpénztár a cheque összegével a kibocsátó számláját megterheli és azt egyuttal mint betétet a kijelölt számla javára írja.

Jogában áll azonban a kibocsátónak azt kívánni, hogy az általa valamely a clearing-forga-

lomban résztvévő javára kibocsátott cheque-összeg az illetőnek kivételesen készpénzben fizetessék ki. Ily esetben eme kívánságát a cheque előlapjára irandó „A clearing-forgalmon kívül“ szavak által fejezi ki.

A postatakarékpénztár ekkor az összeget a czimzett részére az előző szakaszokban körülírt módon kiutalványozza.

II. Az egyes közhatósági cheque-számlák terhére történő utalványozások.

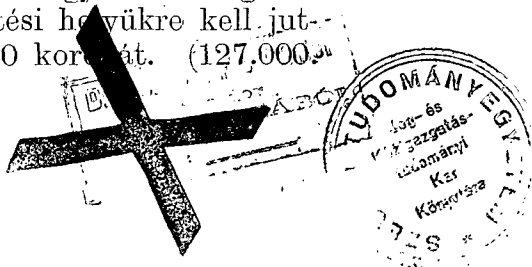
I. Kihágási büntetéspénzek.

42. §. *A büntetéspénzeknek és a pénzbírságoknak rendeltetési helyükre való elküldése.*

A befolyt büntetéspénzeknek az érvényben lévő rendelkezéseken alapuló költségek fedezése után fenmaradó összege, valamint az eljárás folyamán kiszabott pénzbírságok felerészben az érdekelt községet (várost) illetik, felerészben pedig a pénzügyminister kezelése alá tartoznak.

Mihelyt egyfelől az említett összegekből, másfelől az elkobzott s a gazdátlan jószágok értékesítése útján befolyt pénzekből együttvéve a főszolgabírónál, valamint a törvényhatósági joggal felruházott vagy a rendezett tanácsu város rendőrkapitányánál legalább 500 korona gyült össze: ennek felét az érdekelt községi (városi) pénztárnak kell elküldeni, illetőleg átadni, a pénzügyi tárcza kezelésébe tartozó másik felét pedig a m. kir. központi állampénztárnak (Budapest, Vár) kell beküldeni.

A számadási év végén a begyült összegeket abban az esetben is rendeltetési helyükre kell juttatni, ha nem tesznek ki 500 koronát. (127.000. 1903. B. M. sz. rend. 13. §.).

43. §. A központi állampénztár javára szóló kifizetések.

A főszolgabíró úgy a központi állampénztárt, mint a községeket vagy egyes magán feleket megillető összegeket postatakarékpénztári úton küldi el.

A központi állampénztár javára való kifizetési átutalás (clearing) útján úgy történik, hogy a főszolgabíró s cheque-laphoz, melyet a postatakarékpénztári általános szabályok szerint kitölt, aláír és a hivatali bélyegző lenyomatával is ellát, az E. minta szerint kiállított „Elismervényt és Átutalási értesítést” csatolja.*

* Az átutalási, valamint a kiutalási értesítések a postatakarékpénztárnál tartatnak készletben, azok tehát előzetesen itt rendelkezésre vannak ; 50 darab ára 20 fillér, mely leírás útján szedetik be.

E. minta.

Clearingben való átutalás alkalmával használandó.

Cheque-számla száma:-----

Elismervény.

----- K. .... f., azaz ----- korona
----- fillér befizetéséről, mely összeg a mai napon
----- kihágási büntetéspénz
----- elkobzott és gazdátlan jószágok ára fejében a központi állampénz-
tárnak a m. kir. postatakarékpénztárnál fennálló -----
számú cheque-számlája javára clearing útján átiratott.
Kelt Budapesten,-----

(A m. kir. postatakarékpénztár bélyegzése.)

Figyelmeztetés. Az elismervényen felül a kiutaló saját chequeszámlájának számát kell írni, a szövegben pedig annak a cheque-számlának számát kell megjelölni, amelynek javára az átutalás történik.

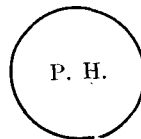
Cheque-számla száma:-----

Átutalási értesítés.

----- K. .... f., azaz ----- korona
----- fillér, melyet ----- kihágási büntetéspénz
----- elkobzott és gazdátlan jószágok ára fejében
a m. kir. központi állampénztár javára átutaltam.

Kelt ----- n, 190. .... évi ----- hó ----- n.

(Aláírás.)

Figyelmeztetés. Ezen értesítésen felül annak a cheque-számlának számát kell írni, melynek javára az átutalás történik.

Ezen okmányok kiállítása olykép történik, hogy a főszolgabíró az átutalandó összeget számokkal és betűvel kiírja, az átutalt összeg tárgyát (kihágási büntetéspénz, elkobzott és gazdátlan jószágok ára) megjelöli s az ily módon kiállított Elismervényt és az aláírásával ellátott Átutalási értesítést a chequehez tűzve, az e célra szolgáló postatakarékpénztári (vörös-szinü) borítékban közvetlenül a postatakarékpénztárnak beküldi.

A postatakarékpénztár a központi állampénztárt megillető összeget — a főszolgabíró számlájának egyidejű megterhelése mellett — a clearing-forgalom útján a központi állampénztár számlája javára írja és erről a központi állampénztárt számlakivonattal és az ahhoz mellékelte Átutalási értesítés megküldésével tudósítja, a chequehez mellékelte Elismervényt pedig a főszolgabírónak küldi vissza, ki azt az illető pénznapló megfelelő kiadási tételének mellékleteként őrzi meg. (127.000/1903. B. M. sz. rend. 13. §.).

44. §. A községek és egyes magánfelek javára szóló kifizetések.

A községek részére küldendő összegről szóló, a fent leirt módon kiállítandó és a postatakarékpénztárhoz beküldendő chequehez a főszolgabíró az F. minta szerint kiállított „Elismervényt és Kiutalási értesítést” csatolja.

F. minta.

Kézpénzben való kiutalás alkalmával használandó.

Cheque-számla száma: -----

Elismervény.

----- K ----- f., azaz ----- korona
----- fillér kiutalásáról, mely a mai napon

----- kibágási büntetéspénz
----- elkobzott és gazdátlan jószágok ára ----- fejében

----- járási főszolgabíró -----
----- kerületi kapitány ----- fenti számú cheque-számlája terhére

----- község -----
----- város ----- részére foganosított

Kelt Budapesten, -----

(A m. kir. postatakarékpénztár bélyegzése.)

Figyelmeztetés: Ezen elismervényen felül a kiutaló számtu'ajdonos saját cheque-számlájának számát írja fel.

Cheque-számla száma -----

Kiutalási értesítés.

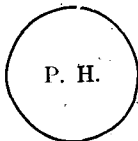
----- K ----- f., azaz ----- korona
----- fillér, mely összeget ----- kihágási büntetéspénz
----- elkobzott és gazdátlan jószágok ára -----

----- fejében ----- község -----
----- város ----- részére a m. kir.

postatakarékpénztár utján ki utaltam.

Kelt -----

(Aláírás)

Figyelmeztetés: Ezen kiutalási értesítésen felül a kiutaló számla-tulajdonos saját cheque-számlájának számát írja fel.

Haltász Sándor : A közigazgatási hatóságok pénzkézeltése.

A postahivatal által a fizetési utaiányval együtt a címzettnek kézbesítendő.

A postatakarékpénztár a Kiutalási értesítést a fizetési utalvánnyal együtt a közvetítő postahivatal által a községnek kézbesítetteti, az Elismervényt pedig a főszolgabírónak küldi vissza, ki azt az illető pénznapló megfelelő kiadási tételének mellékletként őrzi meg. Ugyanily módon kell eljárni, ha a főszolgabíró postatakarékpénztári számlája terhére egyesmagánfelek részére kell fizetéseket teljesíteni.

A székesfővárosi államrendőrség kerületi kapitányságai felerészben a központi állampénztárt és felerészben az érdekelt községeket (Budapest székesfőváros, Ujpest, Rákospalota) megillető összegeket az imént előirt módon szintén postatakarékpénztári uton, de havonként küldik el. (127.000. 1903. B. M. sz. rend. 13. §.).

2. Átmeneti pénzek.

45. §. Általános elvek.

A főszolgabíró a továbbbitandó összegeket rendeltetési helyükre, illetőleg a felvételre jogosult magánfeleknek késedelem nélkül elküldeni köteles.

Azokat az azonos rendeltetésű összegeket (előzetések, gyűjtések), melyek a községektől és egyesektől huzamosabb időn át részletekben folynak be, rendszerint nem esetről-esetre, hanem akkor kell beküldeni, illetőleg elküldeni, midőn teljesen befolytak, illetőleg a gyűjtés befejeztetett.

Az elszámolás kötelezettsége mellett adott előlegekből esetleg fenmaradt összeget az elszámolással egyidejűleg kell visszaküldeni.

A pénzelküldés rendszerint postatakarékpénztári cheque útján történik. (79.000/1904. B. M. sz. rend. 3. §.).

46. §. *Készpénzben való kifizetések.*

A chequehez, ha postatakarékpénztári számlával nem bíró magánfélnek, pénztárnak vagy olyan számlatulajdonosnak szól, a kinek az összeg készpénzben fizettetik ki, az A. minta szerint kiállított „Elismervényt és Kiutalási értesítést“ kell mellékelni.

A. minta.

Kézpénzben való kiutalás alkalmával használandó.

Cheque-számla száma: .....

Elismervény.

.....K.....f., azaz ..... korona
..... fillér kiutalásáról, mely a mai napon .....
..... fejében .....
járási főszolgabíró fenti számú cheque-számlája ter-
hére ..... részére fogatosít-
tatott.

Kelt Budapesten, ...

(A m. kir. postatakarékpénztár bélyegzése.)

Figyelmeztetés: Ezen elismervényen felül a kiutaló számla-tulajdonos saját cheque-számlájának számát írja fel.

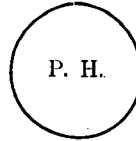
Cheque-számla száma: .....

Kiutalási értesítés.

.....K.....f., azaz ..... korona
..... fillér, mely összeget .....
fejében ..... részére a
m. kir. postatakarékpénztár útján kiutaltam.

Kelt .....

(Aláírás)

.....
főszolgabíró.

Figyelmeztetés: Ezen kiutalási értesítésen felül a kiutaló számtulajdonos saját cheque-számlájának számát írja fel.

Ez okmány kitöltése és a további eljárás megfelel a 44. §-ban előadottaknak.

47. §. *Clearing útján való kifizetések.*

A vármegyei pénztárba beszolgáltatandó, vagy a vármegyei pénztár által továbbítandó s általában a postatakarékpénztári számlatulajdonosok részére elküldendő összeget a főszolgabíró szabályszerűen kiállítandó és a postatakarékpénztárhoz beküldendő chequekkel clearing útján iratja át a vármegye székhelyén levő kir. állampénztár (adóhivatal) mint vármegyei pénztár illetőleg a számlatulajdonos javára, s a chequehez a B) minta szerint kiállított „Elismervényt és Átutalási értesítést” csatol.

B. minta.

Clearingben való átutalás alkalmával használandó.

Cheque-számla számla:.....

Elismervény.

.....K..... f., azaz ..... korona
..... fillér befizetéséről, mely összeg a mai napon
a..... nak
m. kir. postatakarékpénztárnál fennálló..... számú
cheque-számlája javára clearing útján átíratott.

Kelt Budapestén,.....

(A m. kir. postatakarékpénztár bélyegzése.)

Figyelmeztetés. Az elismervényen felül a kiutaló saját cheque-számlájának számát kell írni, a szövegben pedig annak a cheque-számlának számát kell megjelölni, amelynek javára az átutalás történik.

Cheque-számla száma:.....

Átutalási értesítés.

.....K..... f., azaz ..... korona
..... fillér,..... fejében a.....
.....
javára átutaltam.

Kelt.....n, 190.....évi.....hó.....n.

(Aláírás.)

P. H.

Figyelmeztetés. Ezen értesítésen felül annak a cheque-számlának számát kell írni, melynek javára az átutalás történik.

Ez okmányok kitöltése és a további eljárás megfelel a 43. §-ban előadottaknak.

48. §. *Hivatalos közlések a kiutalási, illetőleg átutalási értesítés hátlapján.*

A kiutalt vagy átutalt összegre vonatkozólag esetleg szükséges hivatalos közlések a Kiutalási, illetőleg Átutalási értesítés hátlapjára irandók. (79.000/1904. B. M. sz. rend. 3. §.).

49. §. *Közvetlen kifizetések.*

Helyben és sürgősen teljesítendő fizetések alkalmával a főszolgabíró a postatakarékpénztár közvetítését mellőzheti és a bevételeket és kiadásokat közvetlenül teljesítheti. (79.000/1904. B. M. sz. rend. 4. §.).

50. §. *A vármegyei pénztárak cheque-számláira vonatkozó különös szabályok.*

A postatakarékpénztári számlán fennálló követelés terhére cheque útján való kiutalások vagy készpénzfelvételek, illetve a clearing-forgalomban átutalások csakis az alispán szabályszerű utalványrendelete alapján eszközölhetők s a kiutalások és átutalások eseteiben a chequehez a kezelési „Szabályzat” 3. §-ában említett „Elismervény és Ki-, illetve Átutalási értesítés csatolandó.

Különös figyelem fordítandó arra, hogy a számlakövetelés teljesen ki ne meríttessék s a mennyiben az igénybe vehető számlakövetelés a teljesítendő kiadás fedezésére elegendő nem volna, erről a pénztár a vármegye alispánjának azonnal jelentést tesz. Abban az esetben pedig, ha valamely számadási ág (alap) készpénzkészlete a folyó kiadások fedezésére nem elégséges, vagy ha az illető számadási ág (alap), postatakarékpénztárnál kezelt követelése más módon való kamatozás (pénzintézetekbe való elhelyezés, értékpapírokba való fektetés) céljából felveendő; a számadási ág (alap) postatakarékpénztári követelésének kimutatása

mellett, a mi a szaknapló „P. T. útján“ felirásu há-
sábjai bevételi és kiadási eredményének egybeveté-
sével könnyen megállapítható, a pénztár ugyancsak
a számvevőség útján a vármegye alispánjának je-
lentést tesz, ki a számvevőség által bemutatandó
pénztári rendelet tervezete alapján a készpénzkész-
let kiegészítésére szükségelt, illetőleg gyümölcsö-
zően elhelyezendő összegeknek a postatakarékpénzt-
ártól cheque útján való felvétele iránt intézkedik.

A cheque útján kifizetendő összegekre, vagy
készpénzfelvételekre vonatkozó alispáni utalvány-
rendeletek felső részén az állami pénztár (adóhiva-
tal) a következő záradékot vezeti reá. illetőleg ily
szövegű bélyegzést alkalmaz:

... . . . számú cheque-kel kiegyenlítettett.

Kelt

Aláírások.”

(80.406/1904. P. M. sz. rend.)

3. Útlevel-pénzek.

51. §. *Általános elvek.*

Az utlevelek kiállítására jogosított hatóságok,
mint számlatulajdonosok a postatakarékpénztárnál
nyitott cheque-számlájuk terhére a bélyeges utle-
velnyomtatványok árán, a kivándorlási alapot meg-
illető összegben és a kérelmezőknek esetleg vissza-
terítendő összegeken kívül más kifizetéseket nem
teljesíthetnek. (70.000/1904. B. M. sz. rend. 40. §.)

52. §. *A bélyeges-útlevel-nyomtatványok be-
szerzése és az érték járó összeg kiutalványozása.*

Az utlevelek kiállítására jogosult hatóságok a
székhelyeiken levő kir. állampénztáraknál (adóhiva-
taloknál) negyedévenként, esetleg havonként a szük-

ségletnek megfelelő nemű és számú bélyeges utlevél-nyomtatványokkal látják el magukat és az azokért járó összegeket a cheque-számlájuk javára kezelt összegből a kir. adóhivatalnak kizárólag postatakarékpénztári uton Kiutalási értesítéssel utalványozzák ki.

A bélyeges utlevél-nyomtatványokért kijáró összegnek postatakarékpénztári uton való elküldése úgy történik, hogy a számlatulajdonos hatóság a cheque-laphoz, melyet a postatakarékpénztári általános szabályok szerint kitölt, aláír és a hivatali bélyegző lenyomatával is ellát, a G. minta szerinti „Elismervénytés Kiutalási értesítést” csatolja és azt az e célra szolgáló postatakarékpénztári (vörös színű) borítékban a postatakarékpénztárnak beküldi.

G. minta .

Készpénzben való kiutalás alkalmával használandó.

Cheque-számla száma: .....

Elismervény.

..... K. .... f., azaz ..... korona
..... fillér kiutalásáról, mely a mai napon bélyeges
útlevel-úrlapok ára fejében ..... fenti számú
cheque-számlája terhére a ..... i kir. állampénztár
(adóhivatal) részére foganatósított.

Kelt Budapesten, ...

(A m. kir. postatakarékpénztár bélyegzőse.)

Figyelmeztetés. Ezen elismervényen felül a kiutaló számlatulajdonos saját
cheque-számlájának számát írja fel.

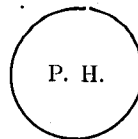
Cheque-számla száma: .....

Kiutalási értesítés.

..... K. .... f., azaz ..... korona
..... fillér, mely összeget ..... db 2 koronás és
..... db 30 filléres bélyeges útlevelúrlap ára fejében a
..... i kir. állampénztár (adóhivatal)
részére a m. kir. postatakarékpénztár útján kiutaltam.

Kelt .....

(Alíírás.)

Figyelmeztetés. Ezen kiutalási értesítésen felül a kiutaló számlatulajdonos
saját cheque-számlájának számát írja fel.

A postahivatal által a fizetési utalvánnyal együtt a címzettnek kézbesítendő.

A postatakarékpénztár — az utalványozó hatóság számlájának egyidejű megterhelése mellett — a kiutalási értesítést a fizetési utalvánnyal együtt a kijelölt postahivatal által a kir. adóhivatalnak kézbesítetteti, az „Elismervény“-t pedig számlakivonat kíséretében az utalványozó hatóságnak küldi vissza, mely azt az Utlevél-jegyzék megfelelő kiadási tételének mellékleteként őrzi meg. (70.000. 1904. B. M. sz. rend. 37. és 38. §§.).

53. §. Visszafizetés felek részére.

Ha az útlevel kiállítása jogérvényesen megtadgatott, a kérelmező által befizetett összeget postatakarékpénztári uton kell az illető részére közvetlenül kiutalványozni és a bevételezési tételre való hivatkozással kiadásképen elszámolni. Az egyes kérelmezők részére visszatérített összegek utalványozásánál a chequehez Elismervényt és Kiutalási értesítést nem kell mellékelni. (70.000/1904. B. M. sz. rend. 36. és 37. §§.).

54. §. Átutalás a kivándorlási alap javára.

Az útlevelek kiállítására jogosult hatóságok a bélyeges útlevel-nyomtatványokért az adóhivatalnak megtérített és a kérelmezőknek visszafizetett összegeken felül megmaradt összeget a m. kir. központi állampénztárban kezelt „Kivándorlási alap“ postatakarékpénztári cheque-számlája javára a clearing-forgalomban negyedévenként átutalják.

Az utlevelek kiállítási díja fejében a központi állampénztárban kezelt kivándorlási alapot megillető összegnek a postatakarékpénztári clearing-forgalomban való átutalása céljából a chequehez a H. minta szerinti Elismervényt és Kiutalási értesítést kell becsatolni.

H. minta.

Clearingben való átutalás alkalmával használandó.

Cheque-számla száma: .....

Elismervény.

.....K.....f., azaz [REDACTED] korona
[REDACTED] fillér befizetéséről, mely összeg a mai napon
utlevek kiállítás díja fejében a központi állampénztár-
nak a m. kir. postatakarókpénztárnál fennálló .....
számú cheque-számlája javára clearing útján átiratott.

Kelt Budapesten, ...

(A m. kir. postatakarókpénztár bélyegzése.)

Figyelmeztetés. Az elismervényen fölül a kintaló saját chequeszámlájának számát kell írni, a szövegben pedig annak a cheque-számlának számát kell megjelölni, amelynek javára az átutalás történik.

Cheque-számla száma: .....

Átutalási értesítés.

.....K.....f., azaz [REDACTED] korona
[REDACTED] fillér, melyet utlevek kiállítás díja fejében
a m. kir. központi állampénztárban kezelt «Kivándorlási
alap» javára átutaltam.

Kelt .....n, 190... évi..... hó...n.

(Aláírás.)

P. H.

Figyelmeztetés. Ezen értesítésen fölül annak a cheque-számlának számát kell írni, melynek javára az átutalás történik.

A postatakarékpénztár a központi állampénztárt megillető összeget a központi állampénztár „Kivándorlási alap” számlája javára írja és erről a központi állampénztárt számlakivonattal és az ahhoz mellékelte „Átutalási értesítés”-sel tudósítja, a chequehez mellékelte Elismervényt pedig a hatóságnak küldi vissza, mely azt az Utlevél-jegyzék megfelelő kiadási tételéhez mellékli. (70.000/1904. B. M. sz. rend. 37. §.).

ÖTÖDIK FEJEZET.

Kamatok, díjak és jutalékok; ezek elszámolása.

55. §. A kamatoztatásról.

A cheque- és clearing-forgalomban befolyt betétek után a postatakarékpénztár fizet kamatot a számlatulajdonosoknak és pedig egy évre száztól két (2) koronát; 2 koronán aluli összegek után azonban nem jár kamat.

A cheque- és clearing-forgalomban befolyó betétek kamatoztatása a betét napját követő hó 1-jén, illetőleg ugyanazon hó 16-ik napján kezdődik és a chequenek a postatakarékpénztárhoz való beérkezését megelőző hó utolsó, illetőleg ugyanazon hó 15-ik napjával végződik.

A kamatoztatás megkezdésének és megszűnésének időpontja, az e részben a postatakarékpénztár takarékbetéti üzletére nézve fennálló rendelkezés módjára állapított meg.

Az év végével az intézet a befizetések és visszafizetések kölcsönös egybevetéséből eredő tiszta kamattöbblet a jövő év január hó 1-től kamatozó új betét gyanánt a tőkéhez csatoltatik s erről a számlakivonatban értesítettnek a számlatulajdonosok.

56. §. A díjak és jutalékok.

A postatakarékpénztár teljesített szolgálatai fejében számlatulajdonosaitól illetményeket szed, melyek a következőkben állapítvák meg.

1. Kezelési díj fejében 4 fillér minden egyes valamely számlán véghezviendő művelet (betét, visszafizetés) után.

2. Jutalék fejében $\frac{1}{4}$ per mille (1000 korona után 25 fillér), legalább azonban 4 fillér, minden 6000 koronát meg nem haladó és $\frac{1}{8}$ per mille (2000 korona után 25 fillér), minden 6000 koronán felüli visszafizetési részösszeg után.

Ezen illetéket az intézet az illető számlán való leírás utján szedi be, a leírás — munkaegyszerűsítés céljából — nem történik esetről-esetre, hanem csak időnkint, mindenestre azonban az év végével és a számlának végleges kiegyenlítésekor.

A 2. alatti jutalék azonban nem számíttatik:

a) a clearing utján végbement visszafizetések (megterhelések) után;

b) a postatakarékpénztár által portokövetelés postautalványok utján elküldött visszafizetési összegek után;

c) a számlatulajdonosok számlájára történt értékpapírvásárlás alapján leirt összegek után; s végre

d) minden, a postatakarékpénztár javára a számláról leirt díjak és illetékek stb. után.

A külön illetékek, melyek a felek nagyobb kényelme kedvéért a számláról való egyszerű leírás utján szedetnek be, a számlatulajdonos részéről el-lenszolgáltatást képeznek az intézménnyel kapcsolatos előnyök és kedvezmények élvezéseért, s annál indokoltabbak, mert a számlatulajdonosok azonfe-lül kamatélvezetben is részesülnek.

Az illetékek közül a kezelési díj a műveletek száma szerint alakul, s miután a művelet végrehaj-

tása, akár kicsiny, akár nagy összegről van szó, egyforma munkát igényel, azért méltányos, hogy a kezelés díja, összegre való tekintet nélkül, egyenlő nagy legyen. Viszont a jutaléki összeg, az összeg nagyságához idomul, s ez szintén igazságos, mert kívánni alig lehet, hogy a cheque-forgalmat kisebb összeggel igénybe vevő ugyanazon jutaléki összeggel terheltessék, mint az, ki nagy összeget forgat, utalványoz és fokozza az intézet felelősségét.

Egyébként a jutaléki összeg tekintetében a föntiek szerint kétfős fokozat van, a mennyiben például 7000 korona kiutalványozása esetében az $\frac{1}{4}\%$ a 6000 korona után, a többi 1000 korona után pedig már csak $\frac{1}{8}\%$ számíttatik.

Hogy miként történik a kezelési díjak és járulékok számítása, ezt az alábbi néhány gyakorlati példával kívánjuk megvilágítani.

Tegyük föl, hogy valamely cheque-számla javára, 50 négykoronás részletfizetés történik; viszont ugyanazon számláról leendő kifizetés céljából 2, egyenkint 100 koronáról szóló cheque bocsátatik ki. A költségek lesznek:

50 befizetési lap à 2 fillér = ...	1 kor. — fill.
50 művelet à 4 fillér = ...	2 „ — „
2 cheque à 4 fillér = ...	— „ 08 „
2 művelet à 4 fillér = ...	— „ 08 „
$\frac{1}{4}\%$ jutalék 200 korona után = ...	— „ 05 „
Összesen	3 kor. 21 fill.

Még csekélyebbek a költségek nagyobb összegek be- és visszafizetésénél. Befizetési lapok útján például befizettetik 300+1600+235 kor. = 2165 korona. Viszont ugyanazon számláról leendő kifizetés céljából kibocsátatik 2 cheque, az egyik à 1600 korona, a másik à 565 korona. Ekkor az alábbi költségek támadnak:

3 befizetési lap à 2 fillér = ...	06 fillér
3 mivelet à 4 fillér = ...	12 „
2 cheque à 4 fillér = ...	08 „
2 mivelet à 4 fillér = ...	08 „
$\frac{1}{4}\%$ jutalék 2165 korona után = ...	<u>54 „</u>
Összesen	88 fillér

Egy további példa. Befizettetik 8 tételben összesen 4475 korona 04 fillér. Ez összegből cheque által kiutalványoztatik 1000 korona; egy számlatulajdonos számlájára jóvá iratik (clearing) 2600 korona, a többi a postatakarékpénztárnál marad. A költség számla lesz:

8 befizetési lap à 2 fillér = ...	16 fillér
8 mivelet à 4 fillér = ...	35 „
2 cheque à 4 fillér = ...	02 „
2 mivelet à 4 fillér = ...	08 „
$\frac{1}{4}\%$ jutalék (csak) 1000 korona után = ...	<u>28 „</u>
Összesen	89 fillér

57. §. A kamatok és díjak elszámolása.

A postatakarékpénztári kezeléssel felmerülő kiadásokat a pénznapló „Egyéb kiadás“ czimű hátsábjánál, a postatakarékpénztárból nyert kamatokat pedig „Egyéb bevétel“ czimen kell elszámolni. (127.000/1903. B. M. sz. rend. 11. §.).

A postatakarékpénztári kezelésből nyert kamatbevételek, valamint a postatakarékpénztári kezelésből felmerült kiadásokat a postatakarékpénztári számlakivonat adatai alapján az ütlelvi-jegy zékben a kiállítás díjak rovata alatt kell elszámolni. (70.000/1904. B. M. sz. rend. 42. §.).

A postatakarékpénztár kezeléséből keletkező kamatjövedelem a vármegye költségvetésének „Különléle bevételek“ czimén, a kezelésből felmerülő kiadások pedig az „Egyéb, előre nem látott kiadások“ czimén lesznek elszámolandók. (80.400/1904. P. M. sz. rendelet).

HATODIK FEJEZET.

Nyilvántartások és számadások ; felülvizsgálás.

I. Kihágási büntetéspénzek.

58. §. Nyilvántartás.

A kihágási ügyekben megállapított büntetéspénzek, eljárási költségek, kártérítési összegek (megítélt követelések) és az eljárás folyamán kiszabott pénzbírságok nyilvántartására egy-egy évi használatra készült nyilvántartás szolgál.

A nyilvántartás lapjait folyószámokkal kell ellátni, zsinórral átfűzni és a zsinór végeit hivatalos pecséttel lepecsételni.

A kiszabott büntetéspénzeket, továbbá a megállapított eljárási költségeket, kártérítési összegeket és pénzbírságokat az ítélet (határozat) jogerőre emelkedése alkalmával és ennek sorrendje szerint kell a nyilvántartásba bejegyezni.

E szabály alól kivételnek azok az esetek, melyekben az elsőfoku ítéletek — törvény értelmében — az esetleges felebbezésre való tekintet nélkül végrehajtandók. Ezekben az esetekben a bejegyzés a közlés (kihirdetés vagy kébesítés) időpontjában történik.

A magánfelet illető azon kártérítési összeget, melyet az ítélet az ítélet kihirdetése alkalmával nyomban lefizet; a nyilvántartásba nem kell bevezetni. Ezt a körülményt azonban a nyilvántartás vezetője a „Jegyzet“ rovatban felemlíti.

Az esetleg felmerült végrehajtási költségeket az „Eljárási költség“ rovatjában utólag kell bejegyezni.

A nyilvántartásba történt bejegyzést a nyilvántartás vezetője az ügydarabon a tételszám meg-

jelölésével és aláírásával igazolja. Az evégből használható bélyegző lenyomata ez:

«Feljegyeztetett a kihágási nyilvántartás...../190.....
tételszáma alatt.

Aláírás.»

A nyilvántartás 1. tételszámmal kezdődik; a tételszámok szakadatlan sorrendben következnek az év végéig.

A nyilvántartásban minden elítélt (pénzbírságban elmarasztalt) egyén rendszerint külön tételszámot kap. Ha az ítélet (határozat) több egyénre vonatkozik s valamennyi elítéltre nézve azonos időpontban válik jogerőssé, az összes elítéltek közös tételszámot kapnak, akként, hogy csak az ítéletben (határozatban) első helyen megnevezett egyén nevét kell önálló tételszám alatt bevezetni, a többiek nevét pedig ugyanazon tételszám alatt, de a tételszám mellett megfelelő betűjelzéssel (pl. 17/a, 17/b, 17/c) külön-külön sorba kell bejegyezni. Ha az ítélet (határozat) az elítéltekre nézve különböző időpontban válik jogerőssé, minden egyes elítélt külön tételszámot kap, a „Jegyzet“ rovatban azonban a többi elítéltek tételszámaira kölcsönösen hivatkozni kell.

A nyilvántartás az év végén lezáratván, a hátralékban maradt összegeket az új nyilvántartásba tételenkint át kell vezetni, úgy, hogy a régi nyilvántartás tételszáma az új nyilvántartás tételszáma alatt (tört-nevezőként) legyen megjelölve. (127.000. 1903. B. M. sz. rend. 1., 3., 4. §§-ai.).

59. §. Kihágási pénznapló.

A főszolgabíró, a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsu városi rendőrkapitány és a község kihágási pénznaplója egy évi használatra szolgáló füzet.

A székesfővárosi államrendőrség kerületi kapitányságainak kihágási pénznaplója havi füzetekből, a székesfővárosi kerület előljárásságoké pedig napi ivekből áll.

A pénznaplóban a tételszámok 1-gyel kezdődnek és szakadatlan sorrendben következnek az év végéig.

A befolyt büntetéspénzeket, eljárási költségeket, kártérítési összegeket és pénzbírságokat a befizetés időpontjában, az azokból teljesített kiadásokat pedig teljesítésük időrendjében a pénznaplóba azonnal be kell jegyezni.

A főszolgabíró a postatakarékpénztári uton számlájára befizetett összegeket, nemkülönben a postatakarékpénztári uton a főszolgabíró chequeje alapján teljesített kiadásokat akkor írja be a pénznaplóba, mikor a postatakarékpénztár számlakivonatát, melyben a befizetett összegek javára, illetőleg a kiadott összegek terhére irattak, kézhez kapja.

Ugyancsak a postatakarékpénztári számlakivonat beérkezése alkalmával és annak adatai alapján naplózza el a székesfővárosi államrendőrség kerületi kapitányságának megbízott tisztviselője a felek által postatakarékpénztári uton befizetett összegeket és a postatakarékpénztári uton teljesített kiadásokat.

Azokat az összegeket, amelyeket a kerületi kapitányságnál közvetlenül fizettek be és amelyeket a kapitányság vezetője naponként együttesen, egy befizetési lappal szállított be, — a vonatkozó számlakivonat beérkezése alkalmával — a szelvényfüzet megfelelő adatai alapján szintén tételenként elkülönítve kell a pénznaplóba beírni.

A postatakarékpénztári befizetési lapokat a pénznapló megfelelő tételeinek mellékletei gyanánt kell kezelni, a postatakarékpénztártól érkezett

számlakivonatokat pedig gondosan meg kell őrizni. (127.000/1903. B. M. sz. rend. 9., 11. §§.).

60. §. *A kihágási pénznapló adatainak a nyilvántartásba való bejegyzése.*

A főszolgabíró, a törvényhatósági joggol felruházott és a rendezett tanácsu városi rendőrkapitány a befolyt összegeket a pénznaplóba történt bevezetéssel egyidejűleg, a székesfővárosi állanrendőrség kerületi kapitányságainak büntetéspénz-nyilvántartója pedig naponkint jegyzi be a nyilvántartásba.

A pénznapló adatai a nyilvántartásba bejegyeztetvén, az utóbbinak tételszámait a nyilvántartás vezetője a pénznaplóba beírja és a bevételezési adatokat egyidejűleg a vonatkozó ügyiraton (ítéleten is feltünteti. E célra a következő mintájú bélyegzőt lehet alkalmazni.

«..... K ..... f. bevételeztetett az 190..... évi pénznapló ..... tétele alatt.

.....
Aláírás.»

A székesfővárosi kerületi előljáróságok pénztárai büntetéspénznaplóikat a bevételezett összegeknek (illetőleg a számfejtés alkalmával már bejegyzett adatok mellé a bevételezési tételnek) a nyilvántartásba való bejegyzése végett naponkint teszik át a kerületi előljáróságok számvevőségi osztályaihoz.

Községekben a kihágási pénznaplót a befolyt összegeknek a nyilvántartásba való bejegyzése végett havonkint kell a nyilvántartás vezetőjével közölni. (127.000/1903. B. M. sz. rend. 12. §.).

61. §. *Az elkobzott és a gazdátlan jószágok nyilvántartása és pénznaplója.*

A közigazgatási hatóságok kezelésébe vett elkobzott, zálogba vett, vagy gazdátlan (1894: XII.

t.-cz.) jószágokat (állatokat és tárgyakat) a kihágási nyilvántartás vezetője a kezelésbevétele időpontjában, lényeges ismertető jeleik rövid megemlítésével, az elkobzott és gazdátlan jószágok nyilvántartásába írja be.

Az értékesítésből befolyó összegeket, valamint az azokból teljesített kiadásokat az elkobzott és a gazdátlan jószágok pénznaplójába kell beírni. A pénznaplót a benne foglalt adatoknak és a tételszámoknak a nyilvántartásba való bejegyzése céljából a kihágási pénznaplóval egyidejűleg közölni kell a nyilvántartás vezetőjével. (127.000/1903. B. M. sz. rend. 15. §.).

62. §. A bevételek és kiadások okmányolása.

A befolyt összegeket a főszolgabírói hivatalokban és a székesfővárosi államrendőrség kerületi kapitányságainál postatakarékpénztári befizetési lapszelvénynyel, a székesfővárosi kerületi előljáróságoknál postautalvány-szelvénynyel vagy ellennyugtával kell igazolni; a kiadásokat pedig a pénzt elküldő összes hivatalok a központi állampénztár, illetőleg a községi (városi) pénztár vagy az érdekelt magánfél által kiállított nyugtákkal, elismervényekkel, esetleg — amennyiben az elküldés posta útján történt, a nyugták beérkezéig — postafeladóvevényekkel, a végrehajtási, eljárási és más költségeket szabályszerű felszámítással és nyugtával igazolják. (127.000/1903. B. M. sz. rend. 17. §.).

63. §. A főszolgabírák és a rendezett tanácsu városi rendőrkapitányok kihágási pénzkezelésének megvizsgálása.

A főszolgabírák és a rendezett tanácsu városi rendőrkapitányok nyilvántartásait és pénznaplóit a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség (számvevőségi kirendeltség) kiküldött közege évenként legalább egyszer a kihágási iktatókönyv, a vonatkozó ügyiratok és a számadási mellékletek (pos-

tatakarékpénztári befizetési lapszelvények és számlakivonatok, nyugták) alapján a helyszínen tételenként megvizsgálja.

Ezen vizsgálat alkalmával a vonatkozó összes ügyiratok alapján meggyőződést kell szereznie arról is, hogy az illető hatóság a jogerős ítélet (határozat) alapján behajtandó összes büntetéspénzeket (pénzbírságokat, eljárási és egyéb költségeket), illetőleg az elkobzott és a gazdátlan jószágok értékesítéséből befolyt összegeket s az ezekből teljesített kiadásokat a megfelelő nyilvántartásokba felvette-e; a vagyontalanság miatt vagy más okból behajthatatlanná vált büntetéspénzek (pénzbírságok): leírása megfelelően igazolva van-e; az állattartási költségek helyesen vannak-e megállapítva; a pénznaplók helyesen vezetettek-e; a központi állampénztárba és a községi (városi) pénztáraknak elszállítandó, nemkülönbén az egyes magánfelek megillető összegek késedelem nélkül elküldettek-e?

Csekélyebb számadási hibák a vizsgáló közreműködésével a vizsgálat folyamán kiegyenlíthetők; ezeket azonban a jelentésben meg kell említeni.

A kiküldött számvevőségi közeg a vizsgálat eredményét a nyilvántartásokba feljegyzi, a pénznaplókba záradék alakjában bejegyzi és a teljesített vizsgálatról, esetleg a felmerült észrevételekről a számvevőségi főnök (számvevőségi kirendeltség vezetője) útján az alispánnak jelentést tesz.

Az alispán a jelentést vagy tudomásul veszi, vagy a szükséghez képest a kellő intézkedéseket haladéktalanul megteszi. (127.000/1903. B. M. sz. rend. 19. §.).

64. A törvényhatósági joggal felruházott városi rendőrkapitányok, a székesfővárosi kerületi előljáróságok, a székesfővárosi államrendőrségi kerületi kapitányságok és a községek kihágási pénzkezelésének megvizsgálása.

A törvényhatósági joggal felruházott városok rendőrkapitányainak, továbbá a székesfővárosi kerületi előljáróságok pénztárainak kihágási pénzkezelését a számvevőség évenként legalább egyszer megvizsgálja és az eredményről a polgármesternek jelentést tesz.

A székesfővárosi államrendőrség kerületi kapitányságainak kihágási pénzkezelését a főkapitány által kizárólag e célra kijelölt egy vagy több számvevőségi tisztviselő a helyszínen havonként legalább egyszer vizsgálja meg. A vizsgálatot az előző §-ban említett szempontoknak és a szelvényfüzetek adatainak figyelembe vételével — az előző vizsgálat időpontjától kiindulva — a kihágási pénzkezelés minden részére ki kell terjeszteni és az eredményről a számvevőségi főnök útján a főkapitánynak azonnal jelentést kell tenni.

A kihágási ügyekben eljáró községi előljáróságok, illetőleg a községi pénztárak kihágási pénzkezelését úgy az alispán, mint a főszolgabíró a rendszer vizsgálatok, esetleg külön e célból tartott helyszíni vizsgálatok alkalmával, vagy pedig a bekívánt eredeti nyilvántartások, pénznaplók és okmányok alapján, a fentebb említett szempontok figyelembevételével vizsgálja meg. (127.000/1903. B. M. sz. rend. 20. §.).

65. §. A pénzügyigazgatóság és a pénzügyministerium felülvizsgálati joga.

A kihágási büntetéspénzek, pénzbírságok, továbbá az elkobzott és a gazdátlan jószágok értékesítéséből befolyt összegek kezelését a pénzügyigazgatóság, esetleg a pénzügyministernek időnkint küldött közegei a helyszínen bármikor megvizsgálhatják. (127.000/1903. B. M. sz. rend. 21. §.).

2. Átmeneti pénzek.

66. §. *Pénznapló vezetése.*

A főszolgabíró a postatakarékpénztári Átmeneti számlája javára vagy közvetlenül befizetett összegekről, valamint a chequeje alapján vagy közvetlenül teljesített kiadásokról pénznaplót vezet, melybe a bevételeket és kiadásokat akkor jegyzi be, midőn a postatakarékpénztár számlakivonatát, melyben a befizetett összegek javára, illetőleg a kiadott összegek terhére irattak, kézhez kapja. A közvetlen befizetések és pénzkiadások a teljesítés időpontjában jegyzendők be.

A postatakarékpénztári befizetési lapokat és a clearing utján kapott összegekre vonatkozó Átutalási értesítéseket a pénznapló megfelelő bevételi tételeinél, a kiutalásokra, átutalásokra vonatkozó postatakarékpénztári Elismervényeket a kiadási tételek mellékletei gyanánt kell kezelni, a postatakarékpénztári számlakivonatok pedig a számvevői ellenőrzés céljaira gyűjtendők és sorrendben megőrizendők.

A számadási év végén a napló lezárandó és a még ki nem adott tételek tárgy és összeg szerint megállapítandók. Ezen tételeket a naplóban mutatkozó pénzmaradvány összegével való összehasonlítás után a következő évi naplóba tételenként át kell vinni, úgy, hogy az előző évi napló tételszáma az új napló tételszáma alatt (törtnevezőként) legyen megjelölve. (79.000/1904. B. M. sz. rend. 5. és 6. §§.).

67. §. *Felülvizsgálás.*

Az alispán a főszolgabíró átmeneti pénzkezelését a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség (számvevőségi kirendeltség) kiküldött közege utján évenként legalább egyszer a kihágási pénzkezelés vizsgálatával egyidejűleg a helyszínén megvizsgáltatja.

A számvevőségi kiküldött a postatakarékpénztári számlakivonatok és a vonatkozó ügyiratok adatai alapján teljesítendő vizsgálatról, esetleg a felmerült észrevételekről a számvevőségi főnök (számvevőségi kirendeltség vezetője) útján az alispánnak jelentést tesz. (79.000/1904. B. M. sz. rend. 7. §.).

68. §. *A vármegyei pénztárakra vonatkozó különös határozatok.*

a) Az állami pénztáraknak (adóhivataloknak), mint vármegyei pénztáraknak a postatakarékpénztár cheque- és clearing-forgalmába való belépése és ennek folytán egyes vármegyei követeléseknek vagy tartozásoknak az említett forgalom útján történő kiegyenlítése által az eddigi pénztári és számviteli rend változást nem szenved s a postatakarékpénztári számla javára befizetett vagy átutalt, nemkülönben a számla terhére átutalt vagy készpénzben felvett összegek elszámolása épen úgy fogantositandó, mintha az illető művelet (bevétel vagy kiadás) magánál az állampénztárnál készpénzzel bonyolítottatott volna le.

Az eddigi eljárással szemben csak annyiban van eltérés, hogy a postatakarékpénztári forgalomban előforduló összes kezelésre (bevételekre és kiadásokra) nézve a vármegyei pénztári teendőknek a kir. állami pénztárak (adóhivatalok) által való ellátásáról szóló 1902. évi 3600 P. M. számú utasítás (I. „Pénzügyi Közlöny“ 1902. évi 29. sz.) II. fejezete értelmében vezetendő összes naplókban egy külön hasáb nyitandó, a mely „Postatakarékpénztári forgalom útján“, illetőleg rövidített alakban „P. T. útján“ felirással ellátandó.

b) Az állami pénztár (adóhivatal) a postatakarékpénztárnál nyitott számlája javára befizetett vagy átutalt összegeket a postatakarékpénztártól nyerendő számlakivonat és befizetési lapok, illetőleg átutalási értesítések alapján nyomban az illető

naplóba és pedig a „P. T. utján“ felírásu hasábjába szabályszerűen bevezeti, a számlakivonat illető tétele mellett az elszámolási adatokat (számadási ág, naplótétel) megjelöli és a befizetési lapokat, illetve átutalási értesítéseket az illető bevételi tételhez csatolja. Amennyiben azonban a befizetési lapon, vagy átutalási értesítésen alispáni intézkedést igénylő értesítés foglaltatik, vagy a befizetett, illetve átutalt összeg, a rendeltetésére vonatkozó közelebbi adatok hiánya miatt letétbe veendő, a vonatkozó befizetési lap vagy átutalási értesítés a bevételvezetési adatokkal ellátva, a számvevőség utján az alispánnak 24 órán belül elküldendő. Minthogy ezekben az esetekben a bevételekre vonatkozó okmányok az alispán irattárában fognak őriztetni s a bevételi tételek okmányolás nélkül maradnak, a számvevőség kötelessége az említett okmányok alapján a főkönyvben a szükséges feljegyzéseket eszközölni s a naplók beérkezése után a szóban levő bevételi betétek helyességét saját főkönyvi feljegyzései alapján megállapítani.

c) A postatakarékpénztári számlakövetelés terhére cheque utján teljesített kiadások az illető naplóban a számlakivonat beérkezése után a „P. T. utján“ felírásu hasábjába vezetendők be, a számlakivonat megfelelő tételeinél az elszámolási adatok (számadási ág, naplótétel) kitüntetendők és az elismervény az utalvány rendelettel együtt a kiadási tételhez csatolandó.

Készpénzfelvevételek alkalmával a felvett összeg az illető naplóban az elszámolási tételekre való kölcsönös hivatkozás mellett, egyrészt a „P. T. utján“ felírásu hasábjában kiadásba teendő, másrészt a készpénz hasábjában bevételvezendő.

A számlakivonatok a szükséges elszámolások keresztülvezetése után a napi zárlat alkalmával a gyűjtőnapló eredményeivel összehasonlítandók, he-

lyességük megállapítása után sorrendben össze-
gyűjtendőek és a havi számadásokkal a pénzügy-
igazgatóság mellé rendelt számvevőséghez felter-
jesztendőek, a mely a naplók vizsgálata és könyve-
lése alkalmával a számlakivonatokban foglalt tétel-
lek helyes naplózásáról meggyőződést szerez.
(80.406./1904. P. M. sz. rend.)

3. Útlevél-pénzek.

69. §. Számvevőségi feljegyzés. Nyilvántartás
a kibocsátott chequekről.

Az alispán által kiállított chequek a pénzügy-
igazgatóság mellé rendelt számvevőség főnöke (a
számvevőségi kirendeltség vezetője) által a követ-
kező feljegyzési záradékkal látandók el:

„Feljegyeztetett a Cheque-nyilvántartás . . .
folyó szám alatt. Aláírás, számv. főnök.“

A számvevőségi feljegyzés a cheque alsó ré-
szén az alispán aláírása alatt teljesítendő.

A székesfővárosi m. kir. államrendőrség főka-
pitánya által kibocsátott cheque-ket a székesfővá-
rosi m. kir. államrendőrség mellé rendelt számve-
vőség főnöke látja el a feljegyzési záradékkal.

A kibocsátott chequekről a számvevőség a kö-
vetkező mintájú nyilvántartást vezeti:

A cheque folyó száma	Kibocsátás ideje (hónap, nap)	Mely pénztár javára (vagy kinek)?	Összeg	
			K	f

(70.000/1904. B. M. sz. rend. 39. §.).

mezőknek esetleg visszafizetett összegek fejében postatakarékpénztári uton elküldtek.

A postatakarékpénztári számlakivonatok és az azokhoz mellékelte befizetési lapok, ugyszintén a kiadási tételeket igazoló okmányok az utlevél-jegyzék mellett gondosan megőrzendők. (70.000. 1904. B. M. sz. rend. 41. és 43. §§.).

71. §. Számadás.

Az utlevelek kiállítására jogosult hatóságok az utlevelek kiállítási díja és bélyegilletéke fejében befolyt összegekről, az azokból teljesített kiadásokról és az utlevél-nyomtatványok mikénti felhasználásáról évenként — a számadási évre következő január hó 31-éig — minta szerint szerkesztett számadást terjesztenek fel a belügyministerhez. (70.000/1904. B. M. sz. rend. 45. §.).

TARTALOM.

ELSO FEJEZET.

Közpénzek és postatakarékpénztári chequerendszer.

	Oldal
1. §. A közpénzek továbbítása a postatakarékpénztár útján... ..	3
2. §. Cheque és clearing	4
3. §. A cheque-forgalomba való belépés... ..	5
4. §. Az aláírásokról különösen	7
5. §. A clearing-forgalomhoz való csatlakozás	9
6. §. A befizetések és kifizetések helye a postatakarékpénztári forgalomban	10
7. §. A számlatulajdonos rendelkezési joga; érinthetetlen törzsösszeg	11
8. §. A számlakivonatok	12
9. §. A felszólamlási határidő	13

MÁSODIK FEJEZET.

Közhatóságok és közpénztárak mint cheque-számlatulajdonosok.

10. §. A postatakarékpénztári cheque-forgalomra utalt hatóságok és közpénzek	14
11. §. A járási pénzkezelésről általában	15
12. §. A fősolgabírák mint rendőri büntető bírák	16
13. §. A fősolgabírák mint átmeneti pénzek kezelői	18
14. §. A székesfővárosi államrendőrség kerületi kapitányságai	19
15. §. Az utlevél-kiállító hatóságok	19
16. §. A m. kir. adóhivatalok, mint vármegyei pénztárak	20
17. §. A m. kir. központi állampénztár	21
18. §. A postatakarékpénztári számlatulajdonosoknak biztosított kedvezmények	22

HARMADIK FEJEZET.

Befizetések a közhatóságok cheque-számláira.

I. A postatakarékpénztári befizetésekről általában.

19. §. Befizetési módzatok	24
20. §. A befizetési lapok beszerzése, alakja és fölhasználási módja	24
21. §. Postautalványoknak a postatakarékpénztárnál való telepítése	28
22. §. A betétek módja a clearing-forgalomban	28

II. Az egyes közhatósági cheque-számlákra való befizetések.

1. Kihágási büntetés-pénzek.

	Oldal
23. §. A befizetésekre vonatkozó általános elvek	29
24. §. A közvetítő (posta) hivataloknál való befizetések főszolgabírói és kapitánysági cheque-számlákra	30
25. §. Közvetlen befizetések a főszolgabíráknál és a székesfővárosi kerületi kapitányságoknál	31
26. §. A központi állampénztárt illető befizetések, befizetési lap útján	32
27. §. A központi állampénztárt illető befizetések, clearing útján	33
28. §. Az elküldött (kifizetett) összegek nyugtázása	33
29. §. Az elkobzott és a gazdátlan jószágok értékesítéséből befolyt összegek rendeltetése	33

2. Átmeneti pénzek.

30. §. Befizetések a főszolgabírói cheque-számlára	34
31. §. Pénzes levélben beküldött vagy közvetlenül befizetett összegek	34
32. Postautalványnyal beküldött összegek	34

3. Utlevél-pénzek.

33. §. Az utlevél kiállítási díja, bélyegilletéke és ezeknek befizetése	35
34. §. Az utlevél-kiállító hatóságok cheque-számláira való befizetések	36
35. §. A befizetés igazolása; az utlevél kiállítása	37

NEGYEDIK FEJEZET.

Kifizetések a közhatósági cheque-számlák terhére.

I. A postatakarékpénztári kifizetésekről általában.

36. §. A pénz kiutalványozásának eszköze a cheque- és clearing-forgalomban	37
37. §. A chequek beszerzése, alakja és kiállítási módja	38
38. §. Kifizetési módzatok	42
39. §. Belföldön teljesítendő kifizetések	43
40. §. Külföldön teljesítendő kifizetések	44
41. §. Kifizetések clearing útján	44

II. Az egyes közhatósági cheque-számlák terhére történő utalványozások.

1. Kihágási büntetés-pénzek.

42. §. A büntetés-pénzeknek és a pénzbírságoknak rendeltetési helyükre való elküldése	45
43. §. A központi állampénztár javára szóló kifizetések	46
44. §. A községek és egyes magánfelek javára szóló kifizetések	48

2. Átmeneti pénzek.

45. §. Általános elvek	50
46. §. Készpénzben való kifizetések	51
47. §. Clearing útján való kifizetések	53
48. §. Hivatalos közlések a kiutalási, illetőleg átutalási értesítés hátlapján	55
49. §. Közvetlen kifizetések	55
50. §. A vármegyei pénztárak cheque-számláira vonatkozó különös szabályok	55

3. Utlevél-pénzek.

	Oldal
51. §. Általános elvek	52
52. §. A bélyeges utlevél-nyomtatványok beszerzése és az értük járó összeg kiutaltványozása	56
53. §. Visszafizetés felek részére	59
54. §. Átutalás a kivándorlási alap javára	59

ÖTÖDIK FEJEZET.

Kamatok, díjak és jutalékok, ezek elszámolása.

55. §. A kamatoztatásról	61
56. §. A díjak és jutalékok	62
57. §. A kamatok és díjak elszámolása	64

HATODIK FEJEZET.

Nyilvántartások és számadások; felülvizsgálás.

1. Kihágási büntetéspénzek.

58. §. Nyilvántartás	65
59. §. Kihágási pénznapló	66
60. §. A kihágási pénznapló adatainak a nyilvántartásba való bejegyzése	66
61. §. Az elkobzott és a gazdátlan jószágok nyilvántartása és pénznaplója	68
62. §. A bevételek és kiadások okmányolása	69
63. §. A főszolgabírák és a rendezett tanácsu városi rendőrkapitányok kihágási pénzkezelésének megvizsgálása	69
64. §. A törvényhatósági joggal felruházott városi rendőrkapitányok, a székesfővárosi kerületi előljáróságok, a székesfővárosi államrendőrségi kerületi kapitányságok és a községek kihágási pénzkezelésének megvizsgálása	70
65. §. A pénzügyigazgatóság és a pénzügyminiszterium felülvizsgálati joga	71

2. Átmeneti pénzek.

66. §. Pénznapló vezetése	72
67. §. Felülvizsgálás	72
68. §. A vármegyei pénztárakra vonatkozó különös határozatok	73

3. Utlevél-pénzek.

69. §. Számvevősegi feljegyzés. Nyilvántartás a kibocsátott chequekről	75
70. §. Utlevél-jegyzék	76
71. §. Számadás	77